

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İŞ ÇOCUK KLASİKLERİ
LUCY MAUD MONTGOMERY

UYARLAYAN: YONCA AŞÇI DALAR

Yeşilin Kızı Anne

KISALTILMIŞ METİN

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

Kısaltılmış İş Çocuk Klasikleri

Yeşilin Kızı Anne

Lucy Maud Montgomery

TÜRKİYE \$ BANKASI
Kültür Yayınları

**YEŞİLİN KIZI ANNE
LUCY MAUD MONTGOMERY**

**ÖZGÜN ADI
ANNE OF GREEN GABLES**

**ÖZGÜN İNGİLİZCE METİNDEN
GENÇ OKURLAR İÇİN UYARLANMIŞTIR**

**© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2020
Sertifika No: 40077**

**UYARLAYAN
YONCA AŞÇI DALAR**

**EDİTÖR
AHU AYAN**

**GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM**

**1. BASIM: TEMMUZ 2023
Genel Yayın Numarası: 5857**

ISBN 978-625-429-481-5

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.

**Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek
metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz,
yayınlanamaz ve dağıtılamaz.**

**BASKI
AYHAN MATBAASI
MAHMUTBEY MAH. 2622. SOK. NO: 6/3 I BAĞCILAR / İSTANBUL
Tel: (0212) 445 32 38
Sertifika No: 44871**

**TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
E-posta: info@iskultur.com.tr
www.iskultur.com.tr**

Kısaltılmış İş Çocuk Klasikleri

Yeşilin Kızı Anne

Lucy Maud Montgomery

Uyarlayan
Yonca Aşçı Dalar

TÜRKİYE \$ BANKASI
Kültür Yayınları

BAYAN RACHEL HAYRETLER İÇİNDE KALİYOR

Ilık haziran güneşinin vurduğu penceresinde oturmuş, radar gibi bakışlarıyla etrafı kolaçan eden Bayan Rachel Lynde, saat üç buçuk sıralarında aniden, “Görölmüş şey değil!” diye bağırdı. “Matthew Cuthbert, bu saatte, hem de en iyi takımını giymiş halde nereye gidiyor böyle? Doru kısırağı iki kişilik arabaya koşmuş... Demek kasaba dışına çıkıyor! Bu içe kapanık adamın bahçesine turp ekmek yerine neden yollara düştüğünü hemen öğrenmezsem çatlarım!”

Dünya, işi gücü bırakıp tüm vaktini başkalarının yaptıklarına burnunu sokmakla geçiren insanlarla doludur. Bayan Rachel Lynde ise bir istisnaydı. Komşularının işine karışırken kendi

sorumluluklarını da eksiksiz yerine getirmeyi başarabilen ender insanlardandı o. Evi ana yolun hemen yanında, Avonlea Kasabası'na kimin girip çıktığını görebileceği bir konumdaydı. Mükemmel bir ev hanımı olan Bayan Rachel, evini pırıl pırıl tutmakla kalmaz, kasabanın Dikiş Kulübü'nü "yönetir", hayır işlerinde en önde yer alırdı. Buna rağmen yine de mutfak penceresinin önünde saatlerce oturup etrafı gözetleyecek zamanı bulurdu. Bir yandan da ajurlu yatak örtüleri örerdı.

Fakat o haziran günü Bayan Rachel, örgüyü filan bırakıp doğruca bu işin aslını astarını öğrenmeye koştı. Cuthbert'ların kasabadaki bütün evlerden uzakta, ormanın ta ucundaki yeşil çatılı evlerine neredeyse uçarak gidip kapıyı çaldı.

"Hoş geldin Rachel," dedi kapıyı açan, ince uzun, ciddi görünümlü hanım. "İçeri buyurmaz mısın? Evdekiler nasıl?"

"Hepimiz çok iyiyiz Marilla," diye yanıtladı Bayan Rachel, içeri girdiği gibi gözleriyle kurulu mutfak masasını tarayarak. "Asıl seni sormalı. Matthew'yu arabada görünce doktor getirmeye gidiyor sanıp merak ettim."

Bir yandan da aklından şöyle geçiriyordu: “Masada üç tabak olduğuna göre bir konuk bekliyorlar. Hımm, tabaklar gündelik... Sofrada da yalnızca yaban elması marmeladıyla sade kek var. Demek pek de özel bir konuk değil...”

“Dün başım ağrıyordu ama bugün çok iyiyim,” diye yanıtladı Marilla kır saçlı başındaki sıkı topuzu düzelterek. “Ağabeyim de doktora değil, tren istasyonuna gitti. Yetimhaneden bir erkek çocuğu evlat ediniyoruz. Onu getirecek.”

Marilla ağabeyinin Avustralya’dan getirttikleri bir kanguruyu almaya gittiğini söylese Bayan Rachel daha fazla şaşıramazdı. Beş saniye kadar ağzı açık kalakaldıktan sonra, “Ciddi misin Marilla?” diye sordu.

“Evet, tabii ki,” diye yanıtladı Marilla, yetimhanelerden erkek çocukları evlat edinmek kasabada her bahar yinelenen, alışıldık bir işmiş gibi.

“Bu saçma fikir kafanıza nasıl girdi?” diye sordu Bayan Rachel, onaylamayan bir tonla.

“Aslında bunu bir süredir düşünüyorduk,” dedi Marilla. “Matthew yaşılanıyor. Kalbi ara ara yokluyor, biliyorsun. Çiftlik işlerinde bir

yardımcı lazım artık ona. Bayan Spencer bir kız evlat edineceğini söyleyince biz de düşündük taşındık, sonunda kararımızı verdik. Bizim için de on bir yaşlarında, şöyle akıllı uslu bir erkek çocuk seçmesini istedik. Nihayet bu sabah, çocuğu tren istasyonunda karşılamamız için bir telgraf geldi.”

Aklından geçeni olduğu gibi söylemekle pek övünen Bayan Rachel, “Ah Marilla, açıkça söyleyeyim, çok riskli bir işe kalkışmışsınız!” dedi. “Öyle bir çocukla olur mu? Ah Marilla, bana sorsan -ki sormadın- kesinlikle böyle bir işe kalkışma derdim!”

Bu cesaret kırıcı sözler Marilla üzerinde pek etki yapmışa benzemiyordu. “Belki haklısındır,” dedi sakince örgüsünü örmeye devam ederek. “Fakat Matthew kararlılıkla isteyince bana da kabul etmek düştü. Zaten kırk yılda bir olur böyle istekleri. Hem insan kendi doğurduğu çocuğun da ileride ne olacağını bilemez, öyle değil mi?”

“Umarım pişman olmazsınız,” dedi Bayan Rachel acılı bir sesle. “Başınıza bir iş gelirse, söylediydi dersiniz.”

Bayan Rachel aslında çocuk gelene kadar kalmayı isterdi ama bunun en az iki saat alacağını hesap edip o süreyi haberi kasabada yaymakla harcamanın daha akıl kârı olacağına karar verdi. Büyük ses getirecekti bu haber ve Bayan Rachel ortalığı karıştırmaya bayılırdı.

MATTHEW CUTHBERT HAYRETLER İÇİNDE KALİYOR

Kocaman kahverengi sakalı, omuzlarına dökülen kırlaşmış saçları ve hafif kambur duruşuyla biraz tuhaf görünümlü bir adam, mis kokulu elma bahçeleri ve çiçekli çayırların arasından hızla tren istasyonuna doğru yol alıyordu. Karşısına çıkan hanımlara başıyla selam verirken bile utanıp sıkılan bu çekingen adam, Matthew Cuthbert'tan başkası değildi.

Matthew istasyona vardığında ortalıkta tren filan göremedi. Doğruca istasyon şefini bulup beş buçuk treninin ne zaman geleceğini sordu.

“Tren geldi hatta yarım saat önce kalktı bile,” dedi adam aceleyle. Bir an önce evine gitmek için kapıyı kilitleyip çıkmak üzereydi.

“Evlat edindiğiniz küçük kız da işte orada, peronun ta ucundaki çakıl yığınının üzerinde oturuyor. Bekleme odasına geçmesini söyledim ama ‘Dışarısı hayal gücünün dizginlerini serbest bırakmaya daha uygun’ deyip reddetti. İlginç bir çocuk.”

“Ama biz kız çocuk beklemiyorduk ki,” dedi Matthew ağzı bir karış açık. “Erkek çocuk bekliyorduk.”

“Bir yanlışlık olmuştur veya belki istediğiniz gibi erkek çocuk kalmamıştır, bilemem,” dedi adam. “Bana emanet edilen çocuk, bu kız. Kendisine sorun en iyisi, uzun uzun açıklayacağına eminim!”

Adam gidince Matthew, bir aslanı kafesine sokmaktan bile daha zor sorunuyla oracıkta kalakaldı. İnsan hiç tanımadığı yetim bir kıza, neden erkek olmadığını nasıl sorardı?

Yüzüne bakmaya cesaret edemeden, çaresizce kıza doğru yürümeye başladı. Eğer bakmış olsa, orada, on bir yaşlarında, sarımsı yeşil kaba kumaştan çok çirkin bir elbise giymiş, sıska bir kız görecekti. Rengi solmuş denizci şapkasının iki yanından alev kırmızısı iki kalın örgü sarkı-

yor; çillerle kaplı ince beyaz yüzünde kocaman iki yeşil göz bilgiç bilgiç parlıyordu. Sağduyulu ve dikkatli bir gözlemci, bu erken olgunlaşmış küçük kızın içinde sıra dışı bir ruh olduğunu bir bakışta anlardı.

Matthew ne söyleyeceğini düşünürken, “Siz Yeşil Çatılı Ev’den Bay Cuthbert olmalısınız,” dedi kız çok berrak ve tatlı bir sesle. “Sizi gördüğüme çok sevindim; bu akşam gelemeyeceğinizden korkmaya başlamıştım. Gelmeseniz şu aşağıdaki yabani kiraz ağacına tırmanıp orada uyuyacaktım. Azıcık bile korkmazdım inanın, çünkü insan öyle beyaz çiçeklerle kaplı bir ağaçta kendini mermer salonlu bir sarayda uyuyor gibi hisseder, öyle değil mi?”

“Özür dilerim, geciktim,” dedi Matthew. “Araba şurada, ver çantayı, taşıyayım.” Işıl ışıl gözlü kızın minik sıska elini beceriksizce tuttuğu anda, onu eve götürüp yanlışlıktan bahsetme işini Marilla’ya bırakmaya karar vermişti.

“Ah, ben taşıyım,” dedi kız neşeyle. “Bütün eşyalarım içinde ama inanın hiç ağır değil. Zaten belli bir şekilde tutmazsanız sapı çıkıyor, ben uygun şekilde taşımakta ustalaştım. Sahi

yolumuz uzun, değil mi? Ben uzun yollara bayılırım. Ah, sizinle yaşayacağıma öyle seviniyorum ki! Çeşitli evlerde kaldım ama hiç gerçek ailem olmadı benim. Yetimhaneyse korkunçtu. Orada yalnızca dört ay kaldım ama yetti. Yetimhanede kalmadıysanız sanırım nasıl bir şey olduğunu anlamanız zor. Bayan Spencer, ‘Böyle kötü sözler söylemen çok ayıp,’ dedi. Ayıp etmek istememiştim oysa. İnsan fark etmeden de ayıp edebilir, öyle değil mi? Orada iyi insanlar vardı, haksızlık etmek istemem. Fakat hayal gücünün dizginlerini serbest bırakmaya uygun bir yer değildi. Gündüz vaktim olmadığından geceleri hayal kurardım. Belki de bu yüzden bu kadar sıskayım. Ah, iskelet gibiyim, değil mi? Fakat balık etli, dirsekleri gamzeli bir kız olduğumu hayal edebilirim pekâlâ.”

Bu noktada konuşmaktan soluğu kesilen kız susup arabaya bindi ve bir süre etrafı seyre dalıp sessiz kaldı.

YOLDA

Neden sonra, “Çok güzel, değil mi?” dedi kız yabani erik ağaçlarını gösterip. “Şu bembeyaz çiçekli dallar size neyi hatırlatıyor?”

“Hımm, şey, bilemiyorum,” dedi Matthew.

“Tabii ki buğulu tül den duvağıyla bir gelini! Sanırım ben hiç gelin olamayacağım. Öyle çirkinim ki kimse benimle evlenmek istemeyecektir. Fakat günün birinde fırfırlı beyaz bir elbise giyme umudumu koruyorum. Bu benim en büyük hayalim. Hiç güzel elbisem olmadı hayatımda da ondan... Sabah bu korkunç elbiseyle yola çıkarken çok utandım mesela. Yetimhane de hepimizin giysisi aynıydı. Geçen kış bir tüccar üç yüz metre kumaş bağışlamış. ‘Rengi çok çirkin diye satamadığından bağışladı,’ diyenler

oldu ama ben bunu iyi kalpliliğinden yaptığına inanmak istiyorum, ya siz? Trende herkes bana bakıp acıyor gibi hissettim. Sonra üzerimde soluk mavi ipekten muhteşem bir elbise, başımda çiçekler ve uçuşan tüylerle süslü bir şapka olduğunu hayal ettim de keyfim yerine geldi. Bizi adaya getiren gemide bir an bile midem bulanmadı. Bayan Spencer'ın da bulanmadı. Oradan oraya koşarken denize düşmeyeyim diye peşimden koştuktan mide bulantısına fırsat bulamadığını söyledi. Benim kadar hareketli birini hiç görmemiş, öyle dedi. Ama ne yapayım, belki bir daha böyle bir fırsat elime geçmez diye her şeyi göreyim istemiştim. Ah ne güzel, çiçekler içinde bir ada burası! Hep Prens Edward Adası'nda yaşamayı hayal etmiştim ama gerçek olacağını ummamıştım doğrusu. Trene bindiğimde pencereden o müthiş kırmızı yolları görüp Bayan Spencer'a neden bu renk olduklarını sordum. O ise hiç bilmediğini ve zaten bin tane kadar sormuş olduğumdan, artık başka soru sormamamı söyledi. Fakat insan soru sormazsa bilmediği şeyleri nasıl öğrenir? Yollar niye kırmızı sahi?"

“Hımm, şey, bilemiyorum,” dedi Matthew.

“İşte keşfedilmesi gereken bir gizem daha! Öğrenilecek bu kadar çok şey olması muhteşem değil mi? Bu ilginç dünyada iyi ki yaşıyorum diyor insan. Her şeyi bilsek çok sıkıcı olmaz mıydı? Çok mu konuşuyorum sahi? İsterseniz susabilirim. Zorlansam da başarabiliyorum bunu.”

Matthew, bu işe kendisi de şaşırmakla beraber, hayatından memnun olduğunu fark etti. Sessiz insanların çoğu gibi, yanıt beklemeden sohbeti sürdüren konuşkan insanlar onu rahatlatırdı. Fakat bu çilli yumurcak farklıydı. Ağır işleyen aklı, kızın kıvrak zihnine ayak uydurmakta zorlansa da ilk defa “birinin sohbetinden hoşlandığını” düşündü.

“İstediğin kadar konuşabilirsin, hiç sıkılmam,” dedi.

“Ah, çok sevindim. Çok iyi anlaşıcağımıza eminim. İnsanlar ‘büyük sözcükler’ kullanıyorum diye gülüyor bana. Fakat büyük düşünceleriniz varsa, onları ifade etmek için büyük sözcükler kullanmalısınız, değil mi?”

“Bana mantıklı geldi,” dedi Matthew.

“Bayan Spencer, Yeşil Çatı’nın ormanlar içinde olduğunu söyledi. Ağaçları çok severim, onlarla konuşurum. Yeşil Çatı’da ırmak da var mı peki?”

“Şey, evet, evin hemen aşağısında var.”

“Müthiş! Hep bir ırmak yakınında yaşadığımı hayal etmişimdir. İnsanın hayalleri pek sık gerçekleşmiyor değil mi? Gerçekleşse çok hoş olmaz mıydı? Ah şu anda kendimi neredeyse bütünüyle mutlu hissediyorum. Tamamen mutlu hissedemiyorum çünkü... şey... Bu sizce ne renk?”

Kalın örgülerinden birini Matthew’nun burnuna kadar uzatıvermişti.

“Kırmızı... değil mi?” dedi adamcağız.

“Evet,” dedi kız derin bir iç çekişle. “Hem de kıpkırmızı. Hayal ederek her şeyi değiştirebiliyorum ama saçlarda işe yaramıyor. Bu benim ömürlük kederimdir. Okuduğum bir romandaki kızın da böyle ömürlük kederi vardı. Fakat o kırmızı saçlı değildi. Sarı lüleleri kaymaktaşı gibi beyaz alnına dökülüyordu. Sahi kaymaktaşı nedir biliyor musunuz? Hiçbir yerde karşılığını bulamadım da.”

“Hımm, şey, korkarım hayır,” dedi Matthew. Bir kez atlıkarıncaya bindiğindeki gibi, hafiften başı dönmeye başlamıştı.

“Herhalde güzel bir şeydir, çünkü kız olağanüstü bir güzelliğe sahipti. Ben hep öyle bir güzelliğe sahip olduğumu hayal etmişimdir. Peki siz olsanız olağanüstü güzelliği mi baş döndürücü zekâyı mı yoksa melek gibi bir kalbi mi tercih ederdiniz?”

“Hımm, şey, tam olarak bilemiyorum.”

“İşte, ben de. Karar vermek çok zor. Tabii hiçbirine sahip olamayacağımdan, pek de önemi yok... Bayan Spencer hep der ki... Ah Bay Cuthbert! Ah Bay Cuthbert! Ah, Bay Cuthbert!”

Bayan Spencer’ın dediği bu değildi tabii ki. Çocuk arabadan düşmemiş, Matthew şaşırtıcı bir şey yapmamıştı. Yalnızca “Ağaçlı Yola” gelmişlerdi ve çiçekli elma ağaçlarının bir kubbe gibi tepede birleştiği bu muhteşem geçidin güzelliği kızı büyülemişti. Bir süre sessiz kalınca Matthew endişelenip, “Yorulmuş ve acıkmış olmalısın. Neredeyse geldik,” dedi.

Kız ise bir rüyadan uyanırmış gibi, “Ah Bay Cuthbert!” diye fısıldadı. “Hayatımda hiç bu

kadar güzel bir yer görmemiştim! Öyle ki güzel sözcüğü yetersiz kalır. Harikulade! İnsanın içini acıtacak kadar muhteşem! Sizin de böyle mutluluktan içiniz acır mı Bay Cuthbert?”

“Hımm, şey, hiç öyle bir şey hissettiğimi hatırlayamadım.”

“Ah, bana çok sık olur. Buraya ‘Beyaz Mutluluk Yolu’ diyeceğim. Bir ismi yeterli bulmadığımda hemen yeni bir isim uydururum. Şey, az yolumuz kaldı mı dediniz? Hem sevindim hem üzüldüm. Çünkü bu yolculuk çok, çok güzeldi ve güzel şeyler sona erdiğinde arkasında ne geleceğinden emin olamazsınız. Genelde kötü şeyler olur. Daha doğrusu benim bugüne kadarki deneyimim böyle. Fakat şimdi eve gidiyoruz, değil mi? Ah Bay Cuthbert, benim hiç gerçek evim olmamıştı ve şimdi eve gitmek işte o iç acıtıcı mutluluk hissini veriyor bana. Ne güzel!”

Yolculuğun geri kalanı yeni adlar bularak geçti. Kırmızı saçlı kız, Barry’lerin evlerinin bulunduğu ağaçlıklı yamaca “Meyveli Bayır”, hemen yakındaki göle “Parıldayan Göl” adını koydu.

Nihayet Yeşil Çatılı Ev uzaktan göründü.

“Ah, her şey gerçek olamayacak kadar güzel!” dedi küçük kız. “Sanki rüyada gibiyim. Yolun başından beri bunun bir rüya olmadığına kendimi inandırmak için kolumu çimdikleyip duruyorum. Belki de kolum mosmor olmuştur ama ne önemi var? İşte ev karşımızda ve birazdan varacağız!”

Mutlulukla içini çeken kız sessizliğe gömülünce, Matthew huzursuzca kıpırdandı. Bu işte bir yanlışlık olduğunu söyleme görevini Marilla’ya bırakmıştı ama çocuğun yaşayacağı hayal kırıklığını düşününce içi burkuldu. Gözlerindeki mutlu parıltı bir anda sönüverecekti. Bu bir çeşit cinayet değil de neydi? Bir kuzunun, dananın ya da diğer bir minik masum hayvanın canını almak zorunda kaldığında hissettiği acıyı duydu ta derinden.

Derken araba durdu, indiler. Bütün eşyalarının içinde olduğu yıpranmış küçük çantayı sıkı sıkı tutan küçük kızla birlikte eve yürüdüler.

MARILLA CUTHBERT HAYRETLER İÇİNDE KALİYOR

Kapıyı açıp da biçimsiz elbisesi, uzun kırmızı saç örgüleri ve pırıl pırıl parlayan kocaman gözleriyle karşısında duran çocuğu gören Marilla, “Bu da nesi?” diye bağırdı şaşkınlıkla. “Hani, erkek çocuk nerede?”

“Erkek çocuk yoktu. Yalnız... o vardı,” dedi Matthew kızın adını hiç sormadığını fark ederek.

“Nasıl? Ama özellikle erkek çocuk istediğimizi belirtmiştik!”

“İyi de, erkek yokmuş işte... Sonuçta kızı orada bırakacak halim yoktu, ben de eve getirdim.”

“Olacak şey değil!” diye bağırdı Marilla.

Bu konuşma sırasında kızın gözleri adamlar kadın arasında mekik dokumuş, ne olup bitti-

ğini anlayınca yüzündeki neşe bir anda soluvermişti.

Değerli çantası elinden kayıp düştü. “Erkek olmadığım için beni istemiyorsunuz!” diye bağırdı. “Zaten kimse beni istemedi şimdiye kadar. Tahmin etmeliydim, her şey gerçek olamayacak kadar güzeldi! Ah, ne yapacağım? Gözyaşlarımı tutamayacağım sanırım!”

Gerçekten de tutamadı, masaya kapanıp hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladı. Marilla ile Matthew hoşnutsuzlukla bakışırken, kız başını kaldırdı. “Ah, sonunda size yuva olacağını düşündüğünüz eve gelip de sırf erkek olmadığınız için istenmeyen bir yetim olsanız, siz de ağlardınız,” dedi. “Bu başıma gelen en trajik olay!”

Marilla’nın sert yüzünde, kullanılmaya kullanılmaya paslanmış, eğreti bir gülümseme belirdi. “Ağlama, bu gece burada kalıyorsun,” dedi. “Adın nedir?”

“Bana lütfen Cordelia deyin,” dedi kız bir anlık duraksamanın ardından.

“Adın Cordelia demek?”

“Şeyy, tam olarak değil ama bu çok daha zarif bir ad.”

“Anladıysam ne olayım! Adın Cordelia değilse nedir?”

“Anne Shirley. Kalacağım kısacık süre zarfında ille de bu adda diretecekseniz, sonunda E harfiyle yazılan şekliyle kullanın lütfen.”

“İyi de nasıl yazıldığının ne önemi var?” dedi aynı yarım gülümsemenin yüzünde belirmesine engel olamayan Marilla. “Sonuçta ikisi de ‘en’ diye okunuyor.”

“Ay, çok önemi var. Bir adı duyduğunuzda zihninizde yazılışı belirmez mi? ‘A-n-n’ çok korkunç görünüyor, ‘A-n-n-e’ ise çok daha hoş.”

“Pekâlâ, sonu E harfiyle biten Anne. Şimdi, bu hata nasıl oldu, anlatır mısın? Yetimhanede erkek çocuk yok muydu?”

“Olmaz mı, yığınla vardı. Ama Bayan Spencer kararlılıkla on bir yaşında bir kız istedi. Müdire Hanım beni seçince nasıl memnun oldum anlatamam. Sevinçten gece gözüme uyku girmediydi. Ah, keşke istasyonda bıraksaydınız beni! Beyaz Mutluluk Yolu’nu, Parıldayan Göl’ü, Meyveli Bayır’ı görmeseydim ayrılmak bu denli zor gelmeyecekti.”

“Nereyi nereyi?” diye sordu Marilla Matthew’ya dönüp.

“Şey... yolda konuştuklarımızdan bahsediyor. Sonra anlatırım,” diye geçiştirdi Matthew. “Çay hazırsa sofraya oturalım mı?”

AKŞAM YEMEĞİ

Anne, sofrada pek bir şey yiyemedi. “Yanlış anlamayın, her şey son derece lezzetli fakat yiyemiyorum,” dedi kibarca. “Öyle derin bir umutsuzluğun içine yuvarlandım ki lokmalar boğazımda düğümleniyor, yutamıyorum. Siz derin bir umutsuzluğa yuvarlandığınızda yemek yiyebilir misiniz?

“Hiç yuvarlanmadığım için bilemiyorum,” dedi Marilla.

“Öyleyse anlayamazsınız beni. İnsan bu haldeyken çikolatalı karamela bile olsa yutamaz. İki yıl önce bir kez yemiştım, nefisti. O günden beri ara sıra rüyamda kâselerce çikolatalı karamelam olduğunu görürüm ama tam bir lokma yiyecekken uyanırım.”

“İyisi mi onu yatağına götür Marilla,” dedi Matthew, “çok yorgun olmalı.”

O ana kadar kızı nerede yatıracağını hiç düşünmemiş olan Marilla çatı katındaki odada karar kıldı. Kızı dehşet derecede temiz koridorlardan geçirip, tek bir toz dahi bulunmayan odaya çıkardı.

“Geceliğin var, değil mi?” diye sordu mumu üçgen masanın üzerine bırakarak.

Anne başını öne arkaya salladı. “İki tane var,” dedi. “Korkunç derecede dar geliyorlar. Yetimhanede malzeme kısıtlı olduğundan giysiler hep kısa ve dar olur. Neyse ki bu durum yakası fırfırlı, ferah bir gecelik giydiğinizizi hayal etmenize engel değil.”

“İyi, hızlıca giyin ve uyu. Mumu ben söndürürüm. Evi ateşe vermeni istemeyiz, değil mi? İyi geceler.”

“Hayatımın en kötü gecesi olacağı belli olan bir gece, nasıl iyi olabilir ki?” dedi Anne.

Mumu üfledikten sonra aşağı inip bulaşıkları yıkamaya başlayan Marilla, “Zor bir durum,” diye başladı söze. “Yine de kızı yetimhaneye geri göndermeliyiz.”

“Şey, sanırım öyle...” dedi Matthew.

“Sanır mısın? Onu burada saklayacak değiliz ya! Çiftlik işlerinde sana yardım edemez. Bize hiçbir yararı olmaz!”

“Ama... bizim ona yararımız olabilir,” dedi Matthew beklenmedik bir çıkış yaparak. “Çok ilginç bir kız. Burada kalmaya bu kadar heves etmişken onu geri göndermek çok yazık olur. Hem ev işlerinde sana yardım edebilir.”

“İnanamıyorum, kız seni büyülemiş!” dedi Marilla hayretler içinde. “Hayır, yardıma filan ihtiyacım yok benim,” diye devam etti kararlılıkla. “Yarından tezi yok, çocuğu geri götüreceğiz.”

İkisi de asık yüzlerle odalarına çıktılar. Çatıdaki odadaysa, sevgi ve şefkate muhtaç yalnız bir çocuk ağlayarak uykuya dalmaya çalışıyordu.

YEŞİL ÇATILI EVDE SABAH OLUYOR

Anne uyandığında hava çoktan aydınlanmıştı. Yatağında doğrulup pencereden masmavi gökyüzünde salınan puf puf bulutlara bakarken bir an nerede olduğunu anlayamadı. Derken önce içi sevinçle pır pır etti, sonra birden her şeyi hatırlayıverdi: Yeşil Çatılı Ev’deydi ve erkek olmadığı için istenmiyordu!

Siz şimdi Anne’in suratını asıp kedere gömüldüğünü sanıyorsanız çok yanılıyorsunuz. Aksine, hemen yatağından atlayıp, gözleri neşeyle parlayarak dışarıdaki muhteşem manzarayı seyre daldı. Camın hemen önündeki kiraz ağacını, sapsarı karahindiba çiçekleriyle kaplı çimenliği, gölü, ta ileride pırıldayan denizi hayranlıkla seyrederken, omuzunda bir el hissedip irkildi.

“Giyinmelisin,” dedi Marilla. Bir çocukla nasıl konuşacağını bilemediğinden, istemediği halde sert çıkmıştı sesi.

“Harika, değil mi?” diye sordu derin bir nefes alan Anne. “Böyle sabahlarda dünyayı ne kadar çok sevdiğinizi iliklerinizde hissetmez misiniz siz de? Sabahları asla derin bir umutsuzluk içinde olamam. Fakat tabii çok üzgünüm. Demin beni alıkoymak istediğinizi ve sonsuza dek burada kaldığımı hayal ediyordum. Hayal kurmanın en kötü yanı ise bir noktada gerçek yaşama dönmek zorunda kalmanız ve içinizin acımasıdır.”

“Hayalleri bırakıp kahvaltıya insan iyi olur,” dedi Marilla bir anlık boşlukta araya girmeyi başarak. “Yüzünü yıka, üstünü giyin, saçlarını fırçala ve yorganı aç ki yatak havalansın.”

Söylenenleri bir çırpıda yapıp aşağı inen Anne, “Bu sabah oldukça açım,” diyerek sandalyesine oturdu. “Güneşli sabah dün geceki kasveti süpürüp attı. Gerçi ben yağmurlu sabahları da severim. Sabahın her türlü ilginçtir, öyle değil mi? Gün içinde neler olacağını bilemezsiniz ama güzel şeyler olacağını hayal edebilirsiniz. Gerçi bugün büyük bir zorluğu

göğüslemem gerekecek gibi hissediyorum. Kitaplardaki sıkıntıları okurken insanın kendisini onların üstesinden gelen kahramanın yerine koyması iyi güzel de bütün bunlar gerçekten sizin başınıza geldiğinde pek hoş olmuyor. Ne dersiniz?”

“Gözünü seveyim azıcık dilini tut,” dedi Marilla. “Küçük bir kız için fazla gevezesin.”

Bunun üzerine Anne öyle bir sustu ki sessizliği sanki ortada bir anormallik varmış gibi rahatsız etti Marilla’yı. Matthew de susuyordu fakat bu onun normal haliydi. Gerçi bu sabah, sessizliğiyle çocuğu alıkoymak istediğini haykırıyor gibiydi. Ağabeyi bir şeyi aklına koydu mu hep bu yönleme başvururdu zaten. Onu elde edinceye kadar öyle inatla susardı ki konuşmaktan daha etkili olurdu.

Yemek bitince Anne bulaşıkları yıkamayı teklif etti ve öyle ustaca yıkadı ki titiz Marilla bile tek bir kusur bulamadı. “Aslında çocuk bakma konusunda daha fazla deneyime sahibim,” dedi kız ellerini kurularken. “Bakılacak çocuğunuzun olmaması çok yazık.”

“İyi ki yok, daha seninle bile ne yapacağımızı bilemiyoruz... Ah Matthew ah!” dedi Marilla.

“O çok tatlı biri,” diye atıldı Anne. “Konuşmamdan da rahatsız olmuyor. Kafa dengi, iyi bir ruh olduğunu görür görmez hissetmiştim zaten.”

“Kafa dengi midir bilemem ama ikinizin de tuhaf olduğu bir gerçek,” dedi Marilla iç geçirerek. “İşini bitirdiğine göre haydi çık dışarıya da oyna biraz.”

Anne bunu duyduğu gibi kapıya koştu fakat ayağını tam dışarı atacakken gerisin geriye dönüp masaya oturdu. “Buna cesaretim yok,” dedi tüm dünyevi zevklerden vazgeçmiş bir kurban tonuyla. “Burada kalamayacaksam o güzelim ağaçlar, çiçekler, bahçeler ve dereyle tanışıp, onlara bağlanmamın ne anlamı var, öyle değil mi? İnsanın sevdiği şeylerden ayrılması inanılmaz zor olmuyor mu sizce de? İşimi daha da zorlaştırmamalıyım. Kısacık rüyam sona erdi. Kaderime boyun eğmekten başka çarem yok. Peki rica etsem, pencerenin önündeki çiçeğin ismini söyleyebilir misiniz acaba?”

“İtir çiçeği.”

“Yoo, ‘sizin’ ona ne isim verdiğinizi sormuştum ben aslında. Yoksa vermediniz mi? Ben olsam, hımm... durun bakayım, Cangüzeli derdim ona. Gidene kadar bu ismi kullanabilir miyim? Lütfen izin verin.”

“Ne dersen de,” dedi Marilla. “Bir çiçeklere isim vermek eksik kalmıştı!”

“İsimlendirmeyi severim,” dedi kız. “Dümdüz ‘ıtır’ dendiğinde çiçeğin duyguları inciniyor olamaz mı? Sizi herkes ‘kadın’ diye çağırırsa hoşunuza gider mi? Pencereimin önündeki ağaca da Kar Kraliçesi diyorum. Gerçi gün gelip o bembeyaz tomurcukları dökülecek ama onu çiçekli hayal etmek zor olmaz, değil mi?”

“Hayatımda bu kızın bir benzerini ne gördüm ne işittim,” diye mırıldandı Marilla. “Gerçekten de ilginç biri. İnsan ister istemez birazdan ne diyecek diye merak ediyor. Keşke şu konuyu Matthew ile iyice tartışabilseydik. Fakat öylece susup duran bir adamla tartışmak mümkün mü?”

Öğle yemeğinden sonra Marilla, Anne’i de yanına alıp at arabasına bindi. “Bu işi halledip

geleceğim,” dedi ağabeyine. “Hava kararmadan kızı bırakıp dönerim.”

Matthew sessizliğini sürdürdü. Yalnız, arabaya çit kapısını açarken, “Yazın bana yardım etmesi için bir Fransız genç tutmayı düşünüyorum,” dedi.

At hızla yola atıldığındaysa, çite yaslanıp hüznle arkalarından baktı.

ANNE O GÜNE DEK BAŞINA GELENLERİ ANLATIYOR

“Yolculuğun keyfini çıkarmaya karar verdim,” dedi Anne. “Kesin kararı verdiğinizde, her şeyden zevk alınabileceğini yaşayarak gördüm ben. Mesela sizce şu yaban gülü, gül olmanın tadını çıkarıyor mudur? Dile gelip de anlatsa çok güzel olmaz mıydı? Rengi de pek güzelmiş. Pembe dünyadaki en büyüleyici renktir bence ama kızıl saçlılara hiç yakışmaz. Büyüyünce saç rengi değişen kızıl saçlı birini tanıyor musunuz?”

“Tanımadım ve seninkinin de değişeceğini hiç sanmam,” dedi Marilla sertçe.

“Al işte, bir umudum daha suya düştü,” diye içini çekti Anne. “Bir kitapta ‘ömrüm bir gömü-

l  umutlar mezarlığında ibaret' yazıyordu. Ne zaman umudum kırılrsa bunu hatırlayıp teselli bulurum.”

“Bunun neresi teselli edici?”

“İnsana kendini roman kahramanıymış gibi hissettirecek kadar romantik oluşu tabii! Böyle bir cümle bildiğime memnunum. Ne kadar yolumuz kaldı, söyler misiniz lütfen?”

“Sekiz kilometre, diye yanıtladı Marilla. “Yol boyu kesintisiz konuşmaya kararlıysan, bari bana başından geçenleri anlat.”

“Hayallerimi anlatsam yaşadıklarımın çok daha ilginç bulurdunuz ama madem istiyorsunuz...” diye başladı Anne, “Martta on bir yaşımı bitirdim. Nova Scotia’da doğmuşum. Annemle babam lisede öğretmenmişler. Bayan Thomas, çok genç ve beş parasız olduklarını, miniminnacık bir evde oturduklarını anlatmıştı. O evi hiç görmesem de binlerce kez hayalimde canlandırdım. Bahçesi çiçekli, pencereleri muslin perdeli bir ev olmalı. İşte o evde doğmuşum. Bayan Thomas, gördüğü en çirkin ve cılız bebek olduğumu söylerdi. Sanki bir çift kocaman gözden ibaretmişim ama annem çok

güzel buluyormuş beni. Bir annenin düşüncesi, eve temizliğe gelen yardımcıdan daha doğrudur, değil mi, ne dersiniz? Gerçi büyüdüğümü görecektik kadar yaşayamamış annem. Ben üç aylıkken ateşlenip ölmüş. Dört gün sonra da babam. Çok uzaktan gelen ailemin hiç akrabası olmadığından, beni kimse istememiş. Görüyorsunuz ya, istenmemek ta o zamandan kaderimde yazılıymış. Bayan Thomas yoksul olmasına rağmen beni almak zorunda kalmış. Dört bebeğine baktığım halde, her yaramazlık yaptığımda, beni biberonlarla besleyip büyütmesine rağmen nasıl bu kadar kötü bir çocuk olabildiğimi sorardı. Kocasını bir tren kazasında ölünce, Bayan Thomas kayınvalidesine taşındı. Beni de çocuklarına bakayım diye Bayan Hammond yanına aldı. Bebekleri severim ama kadın üst üste üç kez ikiz doğurup da çocuk sayısı sekize çıkınca gerçekten çok yorulmaya başladım. Derken onun kocası da yaşama veda etti ve yine ortada kaldım. Yetimhane yönetimi binanın fazlasıyla kalabalık olduğunu söyleyerek beni almak istemedi ama sonunda mecbur kaldılar.”

“Hiç okula gitmedin mi?” diye sordu Marilla.

“Çok az gidebildim ama okuma yazma öğrendim. Ancak dördüncü sınıfa kadar gelebilsem de okumayı çok severim. Özellikle de şiirleri. Sizce de şiirler insanın sırtından aşağı bir ürperti yayılmasına neden olmuyor mu?”

“Şu yanında kaldığın kadınlar,” dedi akli tamamen başka bir yerde takılı kalan Marilla, “sana iyi davranıyorlar mıydı?”

“Eee, hımm, şeyy,” diye kem küm etti yüzü bir anda kıpkırmızı kesilen Anne. “Eminim özde ellerinden geldiğince kibar davranmak istemişlerdir. Fakat, bilirsiniz işte, dertleri başlarından aşkın olduğundan tam olarak öyle davranamamış olabilirler. Bunun için de onları suçlayamayız.”

Marilla başka soru sormadı. Çocuğun sevgisiz, ilgisiz, yoksulluk içinde geçen hayatı içini burkmuştu. Gerçek bir evde yaşayacağını düşünce bu kadar sevinmesine şaşmamak gerekti. Geri gönderilecek olması çok yazıktı.

“Aslında öğrenmeye açık bir çocuk,” diye geçirdi içinden. “Çok terbiyeli ve zarif konuşuyor. Kibar bir küçük hanım gibi. İyi bir aileden geliyor olmalı.”

Yine hayallere dalmış olan Anne, “Gündüzleri engin maviliklere dalıp geceleri yuvasına dönen bir martı olmak sizce de çok hoş olmaz mıydı?” diye sorarken, Bayan Spencer’ın evine vardılar.

MARİLLA KARARINI VERİYOR

Bayan Spencer şaşkınlıkla karışık bir ifadeyle açtı kapıyı.

“Ah canlarım, buyurun!” dedi. “Doğrusu hiç beklemiyordum ama sizi gördüğüme çok sevindim. Nasılsın Anne?”

“Ne kadar iyi olunabilirse o kadar, teşekkürler,” dedi Anne hiç gülümsemeden.

“Bir hatayı açıklığa kavuşturmak için geldik,” dedi Marilla. “On bir yaşlarında bir erkek evlat edinmek istiyorduk biz aslında. Size öyle haber göndermiştik.”

“Ne diyorsunuz?” dedi Bayan Spencer endişe içinde. “Bana bir kız istediğinizi söylemişti haberi getiren çocuk! Ah, çok çok özür dilerim ama görüyorsunuz ya, bu benim hatam değil.”

“Hata bizim,” dedi Marilla. “Kendi işimizi kendimiz görmeliydik. Öyle veya böyle olan oldu. Yetimhane çocuğu geri alır mı, ne dersiniz?”

“Sanırım alırlar da...” dedi Bayan Spencer düşüncelere dalarak, “göndermemize gerek kalmayabilir. Bayan Peter daha dün, ‘çocuklara bakmak için bir yardımcı lazım bana,’ demişti. Biliyorsunuz geniş bir ailesi var, Anne de bu işe çok uygun. Ne şans ama!”

Marilla aynı kanıda değilmiş gibi göründü. Bayan Peter’i tanımazdı ama hakkında pek iyi şeyler duymamıştı. Yanından kaçır gibi ayrılan hizmetçiler, kadının fenalığını ve pintiliğini, arsız çocuklarının yaramazlıklarını anlata anlata bitiremiyorlardı.

“Ah, tesadüfün böylesi!” diye bağırdı o anda Bayan Spencer. “İşte Bayan Peter! Bahçe kapısından içeri giriyor.” Koşup kadını karşılayarak, “Buyurun buyurun, biz de sizden bahsediyorduk,” dedi. “Bakın, burada tam sizin istediğiniz gibi bir kız var. Yardımcı olarak onu ister misiniz?”

Anne kadının aksi suratına, delici gözlerine taş kesilmiş gibi bakakaldı. Boğazına bir yum-

ruk tıkanmış, gözleri az sonra yaşlar boşanacak gibi yanmaya başlamıştı.

“Hıh! Pek de çelimsiz bir şeymiş,” dedi Bayan Peter. “Yine de nedendir bilmem, böyle sıska kızlar pek kuvvetli çıkıyor. Bana bak kızım, akıllı uslu durup çok çalışacaksan seni alırım. Çok huysuz bir bebeğim var, ona bakmaktan iflahım kesildi.”

Marilla Anne’in perperişan, solgun yüzünü görünce içi cız etti. Bir kez kaçmayı başardığı tuzığa yeniden yakalanan çaresiz bir yaratığın sessiz acısı okunuyordu bu yüzde. O an bu suskun yakarığa arkasını dönüp giderse ölünceye kadar vicdan azabı çekeceğini hissetti.

“Şey, bilemiyorum,” dedi. “Ben yalnızca karışıklığın nedenini anlamaya gelmiştim. Aslında Matthew çocuğu alıkoymaktan yana. Ona sormadan böyle bir karar veremem. Bu akşam tartışalım, göndermeye karar verirsek onu yarın size getiririm. Haber çıkmazsa, bizde kalacak demektir. Ne dersiniz Bayan Peter?”

“Bana diyecek söz bırakmadınız ki,” diye homurdandı kadın.

Anne'in yüzündeyse yeniden güller açmış, gözleri sabah yıldızları gibi parlamaya başlamıştı. "Az önce beni yanınızda tutma olasılığından mı bahsettiniz sahiden Bayan Marilla? Yoksa bunu ben mi hayal ettim?" diye fısıldadı arabaya yürürken.

"Ne gerçek ne değil ayıramayacak hale geldiysen, hayal gücünü kontrol altına alsan iyi olur," dedi Marilla sertçe. "Ayrıca daha karar vermedik. Bayan Peter'in sana benden çok ihtiyacı olduğu kesin!"

"Onun yanında kalmaktansa, yetimhaneye geri dönmeyi tercih ederim," dedi Anne. "Kadın aynen şeye... el matkabına benziyor!"

Akşam haberi duyunca, Matthew'nun utanç yüzü sevinle aydınlandı.

"Fakat baştan söyleyeyim, onu kendi yöntemlerime göre yetiştireceğim. Sen ancak ben başarısız olursam devreye gireceksin. Ne diyor-sun, anlaştık mı?" dedi Marilla.

"Nasıl istersen," dedi Matthew. "Yalnız lütfen olabildiğince yumuşak davran kıza. Seni severse zaten her şeyi kendiliğinden yapacaktır."

ANNE'İN YENİ YAŞAMI BAŞLIYOR

Anne “sonsuz kadar” Yeşil Çatı’da kalacağını ertesi gün öğlene doğru öğrendi ve o kadar mutlu oldu ki iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı.

“Hadi artık sakinleş,” dedi Marilla. “Senin kadar çabuk gülüp ağlamaya başlayan çocuk görmedim. Her neyse... Bana Marilla diyebilirsin. Hadi şimdi git de oturma odasından kitabımı alıp gel. Yalnız dikkat et, içeri sinek kaçırma!”

Anne hemen fırladı, fakat on dakika geçtiği halde geri dönmeyince Marilla örgüsünü bırakıp peşinden gitmek zorunda kaldı ve kızı bir elinde kitap, diğer elinde çiçekli bir elma dalıyla duvardaki tablonun önünde hayallere dalmış buldu.

“Anne Shirley! Seni bir şey almaya gönderdiğimde tabloların önünde hayallere dalmamalısın,” diye çıkıştı. “Şimdi çabuk mutfağa gel ve bir daha da elma dallarını koparma! Çiçek dalında güzeldir.”

“Aslında ben de öyle hissettim Bayan... şey... Marilla,” dedi Anne. “Çiçekleri koparıp yaşamlarını kısaltmak doğru değil. Ben elma dalı olsam koparılmak istemezdim doğrusu. Fakat öyle güzeldi ki kendime engel olamadım. Siz... yani şey sen... kendine engel olamayacağını hissettiğinde ne yaparsın?”

“Çabuk mutfağa!” dedi Marilla.

Anne elma dalını vazoya koyduktan sonra, “Sence Avonlea’de canciğer dostum olacak mı Marilla?” diye sordu.

“Canciğer?”

“Ah evet! Ruhumun derinliklerini güvenle açabileceğim, kafa dengi bir arkadaş yani. Hayatım boyunca bunun hayalini kurmuşumdur. Bayan Thomson’ın, içinde kitap yerine yemek takımları ve reçellerin durduğu camlı bir kitaplığı vardı. Camdaki yansımanın o kitaplıkta

yaşayan başka bir küçük kız olduğunu hayal ederdim. Adı Katie'ydi. Birlikte çiçeklerle ve perilerle dolu büyülü diyarlara gitmek tek mutluluğumdu. O evden ayrılırken, birbirimize üzgün gözlerle bakıp el sallayarak vedalaşmıştık. Bayan Hammond'un evinde camlı kitaplık yoktu ama nehrin biraz yukarısında dünyanın en hoş yankısının yaşadığı bir vadi vardı. Her sözcüğümü tekrar eden bu yankının, Violetta adlı bir kızın sesi olduğunu hayal ederdim. Ayrılırken en az benim kadar üzgün bir tonla o da veda etmişti bana..."

"Meyveli Bayır'da oturan Diana Barry ile arkadaş olabilirsin," dedi Marilla. "Siyah saçlı, pembe yanaklı, çok tatlı bir kızdır. Ayrıca iyi kalpli ve akıllıdır ki bu bence dış görünüşünden çok daha fazla önem taşıyor."

"Fakat seni oraya götürdüğümde sakın Katie ile Violetta'dan söz edeyim deme, yoksa annesi asla Diana'yla arkadaş olmana izin vermez."

"Kesinlikle söz etmem, zaten bunlar herkese anlatılamayacak kadar özel anılar," dedi Anne ve neşeyle pencereye koştu. "Elma çiçeğinden

düşen tombul arıya bak! Rüzgârda beşik gibi sallanan elma çiçeklerinin içinde yaşayan bir arı olmayı ne kadar isterdim!”

“Daha dün martı olmak istiyordun,” diyerek iç çekti Marilla.

BAYAN RACHEL DEHŞETE DÜŞÜYOR

Bayan Rachel, ancak iki hafta sonra yetim kızı görmeye gelebildi. Çünkü şiddetli bir gribe yakalanıp yatağa düşmüştü ve doktor tamamen iyileşmeden evden çıkmasını yasaklamıştı. Bu arada Anne etraftaki her bir meyve ağacı ve çiçekle tanışmış, dereyle, köprüyle, gölle, ormanla çoktan arkadaş olmuştu.

Bayan Rachel, hakkında türlü çeşitli dedikodunun alıp yürüdüğü yetim kızı bir de kendi gözleriyle görmek için sabırsızlanarak nihayet Yeşil Çatı'ya gelebildiğinde, Anne yine dışarıda, meyve bahçesindeydi. Bunu fırsat bilen kadın, grip sırasında yaşadığı ağrı ve sızıları en ince ayrıntısına kadar sayıp döktükten sonra nihayet içini dökmeye başladı.

“Ne korkunç bir hata!” diye girdi söze. “Kızı geri gönderemediniz yani ha?”

“Göndermemeye karar verdik,” diye düzeltti Marilla. “İkimizin de kanı kaynadı ona. Kusurları yok mu? Var elbet... Ama çok zeki bir kız, şimdiden evin havasını değiştirdi.”

“Çok büyük sorumluluk, hele de hiç çocuk yetiştirme deneyimin yokken,” dedi Bayan Rachel iç karartıcı bir tonla. “Büyüyünce ne olur bilemezsin ki! Ah ama tabii ki kesinlikle cesaretini kırmak istemem canım...”

Tam o sırada Anne, yüzü bahçelerde gezmenin neşesiyle ıslıl ıslıl, koşarak içeri girdi.

Bayan Rachel, kızı şöyle bir süzdükten sonra, “Ah Marilla, bu kız ne kadar sıska ve çirkin böyle!” diye bağırdı. “Şu çillere, şu havuç gibi saçlara ne demeli? Buraya gel çocuk, gel de sana yakından bakayım!”

Anne “oraya geldi” ama tam olarak Bayan Rachel’in umduğu şekilde değil. Mutfağı bir sıçrayışta kat edip çilli yüzü kıpkırmızı, sıska vücudu tepeden tırnağa titreyerek kadının burnunun dibinde dikildi, sinirden boğazı tıkanarak “Sizi hiç sevmedim!” diye haykırdı ve ayağını

kuvvetle yere vurdu. “Benimle nasıl böyle konuşursunuz? Çok kaba, terbiyesiz ve duygusuz bir kadınsınız siz...”

“Anne!” diye bağırdı Marilla.

“... şimdi biri gelip size ‘bu ne kadar iri, görgüsüz ve hayal gücünden nasibini almamış kadın böyle!’ dese duygularınız incinmez mi? Beni çok incittiniz! Bunun için sizi asla affetmeyeceğim! Asla!”

“Böyle bir öfke nöbeti görülmüş şey değil!” dedi Bayan Rachel dehşet içinde.

“Anne, çabuk odana git ve ben gelene kadar da sakın oradan çıkma!” dedi Marilla.

Anne koşarak odasına çıkıp kapıyı evi sarsacak kadar kuvvetle çarptığı sırada, Bayan Rachel da ayağa kalkmıştı.

Marilla, özür dilemek için ağzını açtı ama söylediklerine kendisi de şaşırarak, “Dış görünüşü hakkında yorum yapmamalıydın Rachel,” dedi. “Bu yaptığını savunacak değilim elbette ama şimdiye kadar ona doğruları öğreten kimse olmamış ve sen de gerçekten çok acımasızca konuştun.”

“Marilla Cuthbert!” dedi küplere binen Bayan Rachel kapıdan çıkarken, “Demek kimin nesi olduğu belirsiz bir çocuğun hassas duyguları her şeyden önce geliyor bu evde! Peki, artık ağzımdan çıkana çok dikkat ederim! İyi akşamlar!”

Kadın gidince, Marilla hemen yukarı çıktı ve Anne’i yatağına kapanmış, ağlar buldu.

“Anne,” dedi usulca.

Yanıt gelmedi.

“Anne, kalk ve beni dinle lütfen,” dedi daha sertçe.

Kız, ağlamaktan şişmiş gözleriyle kalkıp gözlerini yere dikerek, “Bana çirkin ve havuç kafa demeye hakkı yoktu,” dedi.

“Senin de öfkeye kapılıp o şekilde konuşmaya hakkın yoktu. Doğrusu çok utandım.”

Derken, Marilla çok küçük bir çocukken teyzelerinin, “Ah, böyle kara kuru bir kız olması ne fena,” diye fısıldaştıklarını duyup ne kadar üzüldüğünü hatırladı. Elli yaşına gelmiş olsa da bu anıyı unutamamıştı.

“Rachel’ın yaptığı doğrudu demiyorum,” dedi daha yumuşak bir sesle. “O öyle patavat-

sızca konuşur hep. Sense kendi davranışından sorumlusun. Gidip ondan özür dilemelisin.”

“İstersen beni küflü zindanlara atıp yalnızca ekmek ve su ver ama bunu benden isteme!” diye bağırdı Anne.

“Burada insanları küflü zindanlara atma adetimiz yok,” dedi Marilla. “Ama özür dilemeye karar verene kadar odanda kalacaksın!”

Kapıyı kapatıp mutfağa inerken kendine de kızdı. Çünkü, Rachel’in şaşalamış yüzü aklına geldikçe gülümsemekten kendini alıkoyamıyordu!

ANNE ÖZÜR DİLEYECEK Mİ?

Matthew olanları duyunca, “Anne’in o dedi-kodu kumkumasına haddini bildirmesi çok iyi olmuş,” dedi.

“Matthew Cuthbert, beni şaşırtıyorsun,” dedi Marilla. “Şimdi tutup kıza ceza vermeme-liydin de demezsin umarım.”

“Şey, birazcık ceza almalı sanırım...” dedi Matthew. Fakat kızın odasına giden yemek tepsileri her seferinde neredeyse dokunulmamış olarak geri dönünce, akşam gizlice Anne’in ya-nına gitmekten kendini alamadı.

“Anne,” diye fısıldadı, “Nasılsın?”

“İyiyim,” dedi Anne hüznle. “Epey yalnızım tabii ama alışsam iyi olur.” Uzun hücre hapsi yıllarını cesurca göğüslemeye hazır gibiydi.

“Şey, Anne... Marilla korkunç kararlı bir kadındır... o yüzden... şu özür işini bir an önce halletsen? Aşağısı sensiz müthiş ıssız geliyor bana. Uslu bir kız olsan da gidip ortalığı sakinleştiren?”

Anne bir an düşüncelere dalıp, “Ah sizi memnun edecekse bunu yapabilirim sanırım,” dedi. “Çünkü şimdi gerçekten üzgünüm artık. Dün çılgına dönmüştüm. Gece üç kez öfkeyle uyandım ama şimdi sinirim geçti. Yaptığımdan utanıyorum. Bayan Rachel’in yanına gidip özür dilemek küçük düşürücü gelse de... evet yapacağım bunu.”

“Harika, harika,” diye fısıldadı Matthew.

Akşam süt sağma işi bittikten sonra Marilla’yla Anne yola koyuldular. Anne yüzünde büyük bir pişmanlık ifadesiyle kendini Bayan Rachel’in önünde atıp dokunaklı bir sesle, “Ah! Çok ama çok özür dilerim hanımefendi,” dedi. “Üzüntümün derecesini anlatmaya bin sözlük yetmez. Size çok kötü davrandım. Erkek olmadığım halde Yeşil Çatı’da kalmama izin veren Marilla ve Matthew’u utandırdım. Ah Bayan Rachel, bu zavallı küçük yetim kızın

hayat boyu derin üzüntüler içinde kalmasına gönlünüz razı olur mu? Beni affedebilecek misiniz?”

Kız samimiydi ama Marilla onun bu özrü bir tiyatro sahnesine çevirdiğini hemen anladı. Özde saf ve iyi bir kadın olan Bayan Rachel ise çok duygulanmıştı. “Gel çocuk gel,” dedi sevecenlikle. “Tabii ki affediyorum. Ben de çok kaba konuştum sanırım ama hep böyle aklına geleni söyleyen biriyimdir ben. Dediklerimi fazla ciddiye alma yani. Hadi şimdi git de bahçede oyna biraz.”

“Gerçekten sıradışı bir kız Marilla,” dedi arkasından. “Onu niye alıkoyduğunuzu şimdi anlıyorum. Kendini biraz... fazla tuhaf ifade ediyor ama iyi bir kız. Öfkesi saman alevi gibi. Böyleleri içten pazarlıklı olmaz. Tanrı bizi sinsi insanlardan korusun. Evet, evet, sevdim bu kızı Marilla.”

Dönüş yolunda Anne çok mutluydu. “Özür dilemek insanı çok rahatlatıyor,” dedi. “Umarım artık kimse dış görünüşümle alay etmez de yine öfke krizine girip özür dilemem gerekmez.”

“Güzellik yüzde değil özdedir,” dedi Marilla.

“Bunu duymuştum ama şüphelerim var,” dedi kız Marilla’nın elini tutarak ve “Yıldızlar ne kadar parlak, değil mi? Bir yıldızda yaşayacak olsan hangisinde yaşardın? Ben olsam...” diye konuştu da konuştu.

Küçük zayıf elin dokunuşuyla, Marilla’nın kalbine bir sıcaklık akmıştı. Anne’in özür dileme şeklini hatırlayınca yine o bastırılmaz gülme hissi geliyordu. Bu sert kadının içinde o güne kadar tadamadığı annelik duygusu mu yeşeriyordu yoksa?

ANNE, DIANA İLE TANIŞIYOR

Marilla, Barry'lerin kapısını çalmadan önce "Sakın acayip sözcükler kullanıp o tuhaf cümlelerinden kurma, yoksa annesi asla Diana'yla arkadaş olmana izin vermez," diye tembih etti.

Anne Yeşil Çatılı Ev'e geleli üç hafta olmuştu. Marilla ona üç yeni elbise dikmişti. Pamuklu kumaştan, çok sade elbiselerdi bunlar. Anne hiçbirinde kabarık kol, fırfır, dantel yok diye üzölmüştü ama en azından o çirkin, kısacık yetimhane elbisesinden kurtulmuştu. Anne, arkadaş edinme özlemiyle yanıp tutuşuyordu ve birazdan Diana ile tanışacağı için çok heyecanlıydı. O kadar ki Bayan Barry kapıyı açtığında zavallı kız titriyordu.

“Hoş geldin Marilla,” dedi kadın dostça. “Bu da evlat edindiğiniz küçük kız olmalı. Nasılsın? Adın ne bakayım?”

“Adım Anne. Sonu E ile yazılıyor... ve bedenim sağlam ama ruhum çalkantılar içinde, teşekkür ederim hanımefendi,” diye cevap verdi Anne. Sonra da “Yadırganacak bir şey demedim, değil mi Marilla?” diye fısıldadı.

Bayan Barry, duymamış göründü. Konukları salona götürüp, “İşte Diana,” dedi. “Hadi kızım, kitabını bırak da Anne’e bahçedeki çiçeklerimizi göster.”

Diana ile Anne, çeşit çeşit çiçek ve ağaçla dolu bahçeye çıkıp, turuncu zambakların üzerinden utangaç utangaç birbirlerini süzdüler.

“Diana,” dedi biraz sonra Anne, “sence ikimiz canciğer dost olabilir miyiz?”

“Sanırım evet,” dedi Diana gülerek. “Senin için birkaç tahtası eksik diyorlar ama aldırma. Seni çok seveceğimi görür görmez hissettim.”

Ve iki kız hemen oracıkta ellerini birleştirerek bağlılık yemini ettiler:

“Güneşle ay yerinde durdukça can dostum Diana Barry’ye sadık kalacağıma ant içerim!”

“Güneşle ay yerinde durdukça can dostum Anne Shirley’ye sadık kalacağıma ant içerim!”

Eve dönerken, “Ee, Diana’yı nasıl buldun, kafa dengi miymiş?” diye sordu Marilla.

“Ah, evet!” dedi Anne gözleri ıslıl ıslıl. “Prens Edward Adası’nın en mutlu kızılım şu an. Diana bana kitaplarını ödünç verecek. Birlikte kumsala deniz kabuğu toplamaya gideceğiz. Bana şarkılar öğretecek ve yarın korunun içine bir oyun evi yapacağız. Odama koymak için de bir resim hediye edecekmiş. Keşke ben de ona hediye verebilsem...” ve anlattı da anlattı.

Eve geldiklerinde Anne’i bir sürpriz bekliyordu. Matthew ne kadar sevdiğini unutmamış, ona çikolatalı karamela almıştı! Marilla şekerin dişlere zararlı olduğunu söyleyip somurttuysa da Anne havalara uçtu. “Yarısını Diana’ya vereceğim, böylece kat kat daha lezzetli gelecek!” diyerek koştu odasına.

“İyi kalpli çocuk,” dedi Marilla gülerek arkasından.

SABIRSIZLIKLA BEKLEMENİN HOŞLUĞU

Güneşli bir ağustos günü, Anne yanakları kızarmış, açık bıraktığı saçları ışıltılı bir nehir gibi ardında dalgalanarak mutfağa daldığında saat üçe çeyrek vardı.

“Saat ikide burada olman ve kırkyamanın başına geçmen gerekiyordu,” dedi Marilla.

“Ah Marilla, ne oldu bilsen!” dedi soluk soluğa Anne. “Gelecek hafta Parıldayan Göl’ün kıyısında piknik yapılacak. En büyük hayalimdir bu benim! Üstelik dondurma da olacakmış! Şimdiye kadar hiç yemedim! Lütfen gidebilir miyim?”

“Saate bakar mısın Anne! Neden geciktiğini öğrenmek istiyorum.”

“Ah gelecektim ama KırYuva’nın ne kadar büyüleyici bir yer olduğunu bilemezsin. Koruda

yaptığımız oyun evine bu adı taktık. Ne şairane bir isim, değil mi? Bulmak için çok uğraştım, Diana da bayıldı. Ah, içi ne güzel oldu bir bilsen! Tabaklarımız, fincanlarımız bile var. Hepsi kırık olsa da yepyeni olduklarını kolayca hayal edebiliyoruz. Köprünün yanındaki kaynağa da Peri Köpüğü adını verdik. Ah Marilla, piknik çarşamba günü ve herkesin bir sepet yiyecek götürmesi gerekiyor. Lütfen, gidebilir miyim? Ah, ama yemek yapmayı bilmiyorum ki! Gidersem ne götüreceğim? Kabarık kollu elbise giymemeye katlanabilirim ama sepetsiz gidersem yerin dibine girerim...”

“Of, başım tuttu! Kıryuvayı filan bırak da kırkyamanın başına otur çabuk!” dedi Marilla. “Ve evet, pikniğe gidebilirsin. Sepeti bu seferlik ben hazırlarım ve tabii ki sana yemek yapmayı öğretirim.”

“Yaşasın! Ne kadar iyisin!” diye çığlık atan Anne, koşup Marilla’nın yanağına bir öpücük kondurdu. İlk defa bir çocuk tarafından öpülen kadının içi yine o tatlı annelik hissiyle titredi ama ne diyeceğini bilemediğinden, “Kendini her şeye çok çabuk kaptırıyorsun,” diye çıkıştı.

“Bu kadar sabırsızlanmak hayal kırıklığı getirebilir.”

“Bir şeyi dört gözle beklemenin de ayrı bir zevki vardır,” dedi Anne heyecanla. “Sonuçta istediğini elde edemesen de o zevki yaşamaya değer. Bayan Rachel, ‘Beklentisi olmayan hayal kırıklığına uğramaz’ diyor. Fakat ben buna katılmıyorum. İnsanın sabırsızlıkla bekleyecek bir şeyinin olmaması hayal kırıklığından daha kötü değil mi?”

PİKNİK

Pikniğin yapılacağı haftanın pazartesi sabahı Marilla endişeli bir yüzle aşağı inip, “Ametist broşumu gördün mü, Anne?” diye sordu.

Annesinin yadigarı olan bu broş en değerli eşyasıydı.

O sırada şarkı söyleyerek bezelyeleri ayıklayan Anne, biraz duraksadıktan sonra, “Şey, öğleden sonra komodinin üzerinde gözüme çarptı,” dedi. “Yakama takıp aynada kendime baktım ama hemen yerine koydum.”

“Anne Shirley! Bir... odama izinsiz girmemeliydin! İki... sana ait olmayan eşyalara dokunmamalıydın! Söyle, broş nerede?”

“Aldığım yere bıraktım, gerçekten!” dedi Anne. “Asla bir daha yapmam. Biliyorsun, en

iyi tarafım bu. Aynı hatayı iki kez tekrarlamıyorum.”

“Her yeri iyice aradım, hatta koltuğun arasına ve yere de baktım, yok!” dedi Marilla sinirlenerek. “Havaya uçacak değil ya! Demek ki sen almışsın. Doğruyu söyle, yoksa kayıp mı ettin?”

“Hayır, broşu almadım,” dedi Anne dosdoğru Marilla’nın öfkeli gözlerine bakarak. “İnan doğru söylüyorum.”

“Doğru söylediğine inanmıyorum,” dedi Marilla. “Hemen odana çık! İtiraf etmezsen oradan çıkamayacağını ve pikniğe gidemeyeceğini bil!”

“Ama Marilla...” diye içini çekti Anne gözleri yaşlı yukarı çıkarken. “Bezelyeleri de yanıma alayım mı?”

“Kalsın, ben ayıklarım.”

Ertesi gün itirafsız geçti. “Gözümün içine baka baka yalan söylemesi çok korkunç,” dedi Marilla ağabeyine. “Öfke krizinden de fena bu. Yalan söylemesi broşun kaybolmasından daha çok üzdü beni.”

Matthew ise kızın böyle bir şey yapacağına inanamıyordu. Yine de en başta verdiği söze sadık kaldı, Marilla’nın işine karışmadı.

Çarşamba sabahı hava pırıl pırıldı. Anne ise her günkü alışkanlığının aksine pencereyi açmamıştı bile. Marilla kahvaltısını götürdüğünde “İtirafa hazırım,” dedi yaşlı gözlerle. “Ametist broşu aldım, evet. Öyle güzeldi ki dayanamadım. Yakama takıp Kıryuva’ya Leydi Cordeliacılık oynamaya gidiyordum. Fakat tam köprüden geçerken broş düştü, mor parıltılar saça saça derenin sularına gömüldü. İşte, elimden gelen en iyi itiraf bu. Çok kötü bir kızım, bana istediğin cezayı verebilirsin. Şimdi artık pikniğe gidebilir miyim?”

“Anne Shirley! Ne diyorsun?” dedi Marilla. “Pikniğe gitmiyorsun tabii ki! İşte cezan bu!”

“Ama itiraf edersem gidebileceğimi söylemiş-tin,” dedi kadının ellerine sarılan kız. “Bir daha dondurma yeme şansı elime hiç geçmeyebilir. Lütfen izin ver.”

“Hiç yalvarma, hayır,” dedi sertçe elini kurtarıp odadan çıkan Marilla.

Ne yapacağını bilemediğinden mutfağa inip, zaten tertemiz olan dolapları silmeye koyuldu. Bir yandan da, “Ah Rachel ne kadar haklıymış,

bu çocuk normal değil,” diye söyleniyordu. Hızını alamayıp bahçeyi süpürdükten, ekmeği mayaladıktan ve yemeği hazırladıktan sonra, şalındaki yırtığı dikmek için odasına çıktı. Fakat şalı eline almasıyla, başından aşağı kaynar sular dökülüp Anne’in odasına koşması bir oldu.

“Bu da ne demek oluyor Anne?” dedi az önce bulduğu sapasağlam broşu uzatarak. “Meğer broş çekmeceye koyarken şalıma takılmış. Peki, sabah anlattığın o saçmalıklar neydi?”

“Pikniğe gidebilmek için bütün gece düşünüp bir itiraf uydurdum ama bütün çaba boşa gitti,” dedi Anne umutsuzca.

Peki Anne pikniğe gidebildi mi dersiniz? Evet, gitti.

“Hepsini uydurdun ha?” dedi kahkaha atmamak için kendini zor tutan Marilla. “Özür dilerim, önyargılı davranarak çok büyük bir hata yaptım ama şimdi uzun uzun bunları konuşacak zaman yok, pikniğe yetişmen gerekiyor.” İşte böyle dedi ve hemen kocaman bir piknik sepeti hazırladı. Anne’in bütün neşesi yerine geldi, Marilla’yı affetti ve piknik “şahane”

geçti. Anne bu güzel sözcüğü bir arkadaşından öğrenmişti ama dondurmayı tarif edebilecek bir sözcük bulunamayacağına inanıyordu.

OKUL BAŞLIYOR

Avonlea Okulu, Parıldayan Göl'ün biraz ötesinde, beyaz badanalı, geniş pencereleli bir binaydı.

Okul açılalı üç hafta olmuştu. Marilla ilk gün endişeyle yollamıştı Anne'i ama kız öğleden sonra eve neşeye dönmüştü. Öğrenciler bu "uçuk yeni kıza" hemen ısınmışlardı. Anne, Diana'nın yanına oturmuş, birçok arkadaş edinmişti. Sıkı çalışınca sınıftakilerle arasını kapatması zor olmamış, üç hafta sorunsuz akıp geçmişti.

"Ne harika bir gün!" dedi Anne o güzel eylül sabahı. "Henüz doğmadıkları için bugünü yaşayamayanlara acıyorum doğrusu!"

Her sabah olduğu gibi Âşıklar Yolu'ndan geçip Barry'lerin bahçesindeki Söğütlü Ha-

vuz'da Diana'yla buluşmuş okula gidiyorlardı. Menekşe Vadisi'nden ve Huşlu Patika'dan yürüyerek okula gitmek çok eğlenceliydi. Anne'in uydurması olan bu süslü isimleri kullanmak işi daha da eğlenceli hale getiriyordu.

“Bugün Gilbert Blythe okula geliyor,” dedi Diana. “Harika bir çocuktur ama kızlara sataşmadan duramaz.”

“Verandanın duvarındaki ‘bu ikiliye dikkat’ listesinde adı Julia'nın yanına yazılan çocuk değil mi o? Çok saçma! Bunlarla uğraşacağıma sınıf birinciliğini tercih ederim”

“Artık bir rakibin olacak,” dedi Diana. “Gilbert çok çalışkandır. Babasının hastalığı nedeniyle üç yıl Kanada'nın ta öbür ucunda kaldığından okula gelemedi. Şimdi on dört yaşında ama hâlâ dördüncü sınıf düzeyinde. Seni geçmek için elinden geleni yapacaktır.”

“Sevindim,” dedi Anne. “Zorlu bir rakibin olması insanı ilerletir.”

BİR BARDAK SUDA FIRTINALAR KOPUYOR

Diana, Anne’i dürtüp Gilbert’ı gösterdiğinde, Gilbert önünde oturan Ruby’nin sıkıca örülmüş sarı saçlarını sıraya çivilemekle meşguldü. Uzun boylu, kumral kıvrıkcık saçlı, ela gözleri muzipçe parlayan bir çocuktü. Dudakları alaycı bir gülüşle kıvrılmıştı. Ruby saç kökünden kopuyor sanıp çığlık atınca çiviye el çabukluğuyla çıkarıp en ciddi yüzüyle kitabına gömüldü ve kimseye çaktırmadan Anne’e göz kırptı.

“Senin Gilbert pek küstah,” dedi çocuğa karşılık vermeyip arkasını dönen Anne.

Gilbert kızların kendisine yüz çevirmesine hiç alışık değildi. Şimdiye dek kimsede rastlamadığı bu kocaman parlak gözlerin sahibine kendini göstermenin bir yolu olmalıydı. Uzanıp Anne’in

kalın kırmızı saç örgüsüne yapışarak, “Havuç! Havuç!” diye fısıldadı.

Ve evet, Anne ona baktı ama bununla yetinmeyip “Bu ne cüret!” diyerek sırasından fırladığı gibi Gilbert’ın yazı tahtasını bin parçaya ayırdı.

“Anne Shirley!” diye bağırdı öğretmen.

“Benim hatam efendim,” diye atıldı Gilbert, “Ben kızdırdım onu.” Fakat bu özür fayda etmedi. Kara tahtaya, “*Anne Shirley çok huysuz bir kız ve öfkesini kontrol etmeyi öğrenmesi gerek,*” yazan öğretmen, kızı yazının önünde cezaya dikti. Anne bütün bir öğleden sonrayı tek bir damla göz yaşı akıtmadan, öfke içinde tahtanın önünde geçirdi ve ömür boyu bir daha o terbiyesiz çocukla konuşmamaya ant içti.

Okul çıkışında Gilbert, “Çok üzgünüm Anne, gerçekten... hadi gel barışalım,” dediyse de yüzüne bile bakmayıp yürüdü gitti.

Olay bu kadarla kalsa Anne belki fikrini değiştirebilirdi ama ertesi gün olanlar her şeye tuz biber ekti. Aralarında Anne’in de bulunduğu bir grup öğrenci dışarıda fazla oyalanıp derse

gecikmişti. Öğretmen çok kızdı fakat diğerlerini görmezden gelip Anne'e dönerek, "Çabuk saçındaki o çiçekleri çıkar ve Gilbert'ın yanına otur!" diye bağırdı.

Bu kadarı da fazlaydı! Anne başını kollarının arasına gömerek sıraya kapandı. Zil çalınca kalktı ve bütün eşyalarını topladığı gibi eve koştu.

"Bir daha o okula adımımı atmayacağım!" dedi Marilla'ya.

ÇAY DAVETİ

Marilla o kadar üzgün ve sinirliyken okul konusunda Anne'le tartışmanın yarar sağlamayacağını tahmin edip ilk anda ses çıkarmamıştı ama nasıl davranması gerektiğinden de hiç emin değildi. Hemen çıkıp Bayan Rachel'a danışmaya gitti. O sırada on yedinci yatak örtüsünü örmekle meşgul olan ve fikri sorulduğu için çok sevinen kadın, "Bence kızı zorlamak ters etki yapacaktır," dedi. "Zaten öğretmen gerçekten de çok yanlış davranmış. Bence en iyisi olayları akışına bırakmak. Bak görürsün, bir haftaya kalmaz öfkesi yatışır ve kendisi karar verir okula dönmeye."

Böylece Anne'in günleri gündüz ders çalışarak, öğleden sonra Diana'dan okuldaki dersleri

ve tabii dedikoduları dinleyerek geçmeye başladı. Ekim ayının güneşli bir cumartesi, Marilla yardım derneği toplantısına gitmeden önce Anne'e akşam yemeğini zamanında hazırlamasını tembih etti ve "bütün işlerini bitirirsen Diana'yı çaya davet edebilirsin," dedi.

Anne, "Ah Marilla, hep bunu hayal etmiştim," diyerek sevinçle ellerini çırpı.

"Ağaç elma dolu. Çayın yanına vişne reçeliyle meyveli kek ikram et. İsterseniz ikinci raftaki ahududu şurubundan da içebilirsiniz."

Akşamüstü, Diana şık elbisesiyle kapıyı çaldığında, Anne aynı büyükler gibi içeri kabul etti arkadaşını. "Anneniz nasıl?" diye sordu kibarca. Oysa daha o sabah Diana'yı davet etmeye gittiğinde Bayan Barry'nin sapasağlam elma topladığını görmüştü.

"Çok iyi, teşekkürler," dedi Diana. "Bay Cuthbert'in patates hasadı nasıl gidiyor?"

"Ah bu sene mahsul çok iyi. Ya sizinki?"

"Sağ olun bizimki de bol. Peki ya elmalarınızı toplayabildiniz mi?"

"Ah, elmalar!" diye bağırdı Anne kibarlığı bir anda unutup. "Marilla ağaçta kalanlardan yiyin demişti. Hadi koş!"

Elmalar öyle lezzetliydi ki kızlar bahçede epey vakit geçirdiler ve ancak Diana o gün sınıfta olanları bütün ayrıntılarıyla anlattıktan sonra içeri geçtiler. Anne ahududu şurubu şişesini ikinci rafta değil en üst rafta bulup arkadaşına ikram etti.

“Ah, tadı çok değişikmiş,” dedi Diana.

“Ben çok doyduğum için içemeyeceğim ama sana bir bardak daha verebilirim,” dedi Anne. Hatta misafirperverliğini göstermek için üçüncü bir bardak bile doldurdu.

“Marilla çok iyi bir aşçı,” dedi. “Bana da öğretiyor ama ben hep hayallere daldığım için yaptıklarım bir şeye benzemiyor. Bir sefer kek yaparken senin çiçek hastalığına yakalandığını ve iyileşene kadar başucundan ayrılmadığımı hayal ettim.”

Ne var ki Diana artık dinlemiyordu. “Midem feci bulanıyor, başım dönüyor, eve gitmeliyim,” diyerek ayağa kalktı ve sendeleyerek kapıdan çıktı. “Ama daha çay içecektik, ne oldu?” diye sordu Anne telaşla. Fakat Diana cevap veremedi, karnını tuta tuta eve koştu.

Diana'ya ne olduğu ertesi gün anlaşıldı. Anne ona ahududu şurubu yerine yanlışlıkla Marilla'nın frenk üzümü sirkesinden vermişti ve kızın midesi bozulmuştu. Bayan Barry kızını o halde görünce o kadar sinirlenmişti ki, bundan böyle Anne'le arkadaşlık etmesini kesinkes yasaklamıştı. Önce Marilla, sonra Anne durumu açıklamak için onunla konuşmaya gittiler ama dediğim dedik bir kadın olan Bayan Barry, bir yanlışlık olduğunu asla kabul etmedi.

ANNE BİR KARAR VERİYOR

Ertesi gün Diana yalvarıp yakardı, annesinden Anne ile vedalaşmak için on dakikalık izin kopardı. İki kız Peri Köpüğü'nde buluşup, gözyaşları içinde sonsuza dek birbirlerine veda ettiler.

“Hatıran ömrümün sonuna dek yalnız ve mutsuz hayatımda bir yıldız gibi parlayacak!” dedi Anne yeni okuduğu bir öyküden alıntılararak.

“Her şey bitti ve ben bir karar verdim,” dedi Anne eve dönünce. “Pazartesi günü okula geri dönüyorum. Can dostum benden acımasızca koparıldığına göre, hayatta bana kalan tek avuntu ders çalışmak olacak!”

“Buna sevindim,” dedi Marilla. Gerçekten çok rahatlamıştı.

Anne, okulda çok sıcak karşılandı. Hayal gücüyle oyunlara kattığı yenilikleri, güzel sesiyle söylediği şarkıları, kitapları adeta yaşıyormuş gibi okumasını herkes çok özlemişti ve onu özleyenler, yalnızca kız arkadaşları değildi. Yemek arasından döndüğünde sırasında kocaman bir “çilek elması” bulan Anne tam ısıracakken bu cinsin yalnızca Gilbert’ların bahçesinde yetiştiğini hatırlayıp öfkeyle yerine bıraktı.

Diana’nın gün boyu bir kez bile Anne’e dönüp bakmamış olması ise çok üzücüydü. Fakat ertesi sabah yan sıradan bir zarf verildi eline. Diana, çok özlediği halde annesinden korkusuna yüzüne bakamadığı için özür dilemiş ve çok hoş bir kitap ayracı yapıp göndermişti.

Anne üzüntüsünü unutmak için kendini derslerine verdi. Dönem sonuna kadar öyle çok çalıştı ki sınıf birinciliğini Gilbert’la paylaşarak beşinci sınıfa geçmeye hak kazandı.

ANNE YARDIMA KOŞUYOR

Hayatımızdaki dönüm noktaları, genellikle küçük olaylar zincirinin bir sonucudur. Kana- dalı bir valinin Prens Edward Adası'na seçim konuşması yapmaya gelmesi de küçük Anne Shirley'nin kaderini işte böyle değiştirecekti.

Neredeyse bütün büyüklerin, hatta Bayan Rachel'in ısrarına dayanamayan Marilla'nın bile valinin konuşmasına gittiği o soğuk Ocak gecesi, Matthew *Çiftçiye Tavsiyeler* adlı dergiyi karıştırıyor, Anne ise arkadaşından ödünç aldığı heyecanlı bir kitabı okumak için sabırsızlan- sa da büyük bir gayretle geometri çalışıyordu. Derken mutfak kapısı aniden açıldı ve Diana bembeyaz bir yüzle içeri daldı.

“Hemen gelmelisin Anne!” dedi endişeyle. “Minnie May çok hasta! Krup oldu, nefes alamıyor. Ah Anne, çok korkuyorum, hadi!”

“Ağlama Di,” dedi Anne. “Bayan Hammond’ın üç çift ikizi öyle sık hastalanırdı ki ne yapılması gerektiğini çok iyi öğrendim.” Ve hemen o yıllarda krup hastalığı tedavisinde kullanılan İpeka Şurubu şişesini bulmaya kilere indi.

İki kız fırlayıp eve koşarken, Matthew da atla doktor aramaya gitti.

Diana’nın üç yaşındaki kardeşinin durumu gerçekten de fenaydı. Hırıltıyla soluk alarak ateşler içinde yatıyor, havlar tarzındaki öksürüğü evin dışından bile duyuluyordu. Fakat Anne bir an bile paniğe kapılmadı. Çocuğun üzerini açıp hafif giysiler giydirdikten sonra hemen bir kaşık şurup içirdi ve buhar nefesini açsın diye ateşin üzerine bir kazan su oturttu.

“Hiç üzülme, çok daha kötülerini gördüm,” dedi Diana’ya. Bir yandan da Minnie May’i sakinleştirmek için tatlı tatlı konuşuyordu.

Matthew valiyi dinlemeye gitmemiş bir doktor bulup da gelebildiğinde saat üçtü ve minik hasta artık huzurla yatağında uyumaktaydı.

Doktor, uyguladığı tedaviyi anlatan Anne’i sözcüklerle ifade edilemeyecek şeyler düşünüyormuş gibi dinledi, fakat ertesi gün düşüncelerini Bay ve Bayan Barry’ye çok net sözcüklerle ifade etti.

“Kızıl saçlı küçük kız gerçekten çok zekiymiş,” dedi. “Bebeğinizin hayatını kurtarmış.”

Bunun üzerine ne oldu tahmin edin! Bayan Barry Yeşil Çatılı Ev’e bizzat gelip, ahududu sirkesi olayında çok önyargılı davrandığı için özür diledi. Hatta Anne’e gözyaşları içinde sarılıp minik bebeğini kurtardığı için hiçbir zaman hakkını ödeyemeyeceğini, eğer Diana’yla yeniden dost olup kendisini affedebilirse minnettar kalacağını söyledi.

Bunun üzerine Diana Anne’e, üzerinde güllerden bir çelenk içinde “*Seni sevdiğim kadar seversen beni/ Ölüm bile ayıramaz bizi*” yazan bir kart hediye etti ve yeniden canciğer dost oldular.

İLK DİNLETİ

Şubat ayında bir akşam odasından nefes nefese aşağı inen Anne, “Marilla, bir dakikalığına Diana’ya gidebilir miyim lütfen?” diye sordu telaşla. “Acilen görüşmeliymişiz!”

“Okuldan eve birlikte yürüdünüz, üzerine bir de yarım saat laklak ettiniz, gece karanlığında konuşulacak kadar acil ne olabilir?” dedi Marilla. “Ayrıca sana nasıl haber verdi ki?”

“İşaret gönderdi! Akşamları mumla işaretleyiyoruz. Mumu beş kez kapatıp açmak ‘Çabuk gel!’ demek. Çok önemli bir şey olmalı!”

“Tamam git ama hemen dön!”

Anne gerçekten de on dakika içinde gidip geldi. “Ah Marilla, yarın Diana’nın doğum günü!” dedi heyecanla. “Annesi beni gece yatıya davet

ediyor! Üstelik misafir odasında uyuyacağız! Akşamüstü de kuzenleriyle beraber Münazara Kolu'nun dinletisine gidilecekmiş. Ah, çok heyecanlı! İzin verirsin, değil mi? Lütfen!”

“Sakinleş, çünkü hiçbir yere gitmiyorsun,” dedi Marilla. “Bu yaştaki kızların geç saatlerde dinletilere gitmesini hiç doğru bulmuyorum. Şimdi çabuk odana.”

Anne gözyaşlarıyla odasına çıkınca, “Şey bence, kızın gitmesine izin vermelisin,” dedi Matthew.

“Çocuğu kim yetiştiriyor? Ben. İşime karışma, izin vermiyorum” dedi Marilla. “Dianalarda kalması kabul edilebilir bir şey ama ya dinleti? Gece soğuşunda üşütebilir, üstelik öyle heyecanlanır ki bir hafta yatıştıramayız.”

“Bence, kızın gitmesine izin vermelisin,” dedi Matthew. Hiçbir zaman tartışmasa da fikrinde diretmekte üstüne yoktu.

Marilla iç geçirip odasına gitti. Sabah kahvaltıdan sonra Matthew ahıra giderken durdu ve “Kızın gitmesine izin vermelisin bence Marilla,” dedi yeniden.

Marilla bir an için kötü bir şey söyleyecekmiş gibi baktı ama pes edip, “Tamam, gitsin o zaman,” dedi. “Anlaşılan başka türlü dilinden kurtulamayacağım.”

Elinde bulaşık beziyle dışarı fırlayan Anne öyle sevindi ki, yağlı suları yerlere damlattığını fark etmedi bile!

Doğum günü ve dinleti harika geçti. Şarkılar söylendi, şiirler okundu ve Anne’in alkışlamaktan elleri şişti. Yalnızca bir kişiyi, Gilbert’i izlemedi ve çocuk şiirini bitirip alkışlanırken kaskatı durdu.

Dianalara saat on birde döndüklerinde herkes çoktan uykuya dalmıştı. Parmaklarının ucuna basarak misafir odasına çıkıp karanlıkta geceliklerini giydiler ve yatağa önce kim varacak yarışı yapmaya karar verdiler. Fakat koşarak yatağa sıçradıklarında “Ah! Of! Ne oluyor?” diye boğuk bir ses işitmesinler mi?

Hayalet görmüş gibi korkuyla kaçışlarını görmeliydiniz! Yataktaki meçhul misafirin Josephine Hala olduğunu ancak ertesi gün öğrendiler. Yetmiş yaşlarındaki bu zengin hanım, Diana’nın babasının teyzesiydi ve sertliğiyle

tanınıyordu. Olanlara çok kızmış ve bir ay kalmayı düşündüğü halde hemen geri dönmeye karar vermişti.

“Gidip özür dileyecek, her şeyin benim hatam olduğunu anlatacağım,” dedi Anne.

Dimdik oturmuş, ciddiyetle örgüsünü örmekte olan hanım, altın çerçeveli gözlüklerinin üzerinden bakıp da kırmızı saçlı zayıf bir kız görünce çok şaşırdı. “Sen de kimsin?” diye sordu.

“Yeşil Çatılı Ev’de yaşıyan Anne’im ve yatakta üzerinize atlamamızda suçun bana ait olduğunu itiraf etmeye geldim,” dedi Anne. “Diana çok hanım hanımcık bir kızdır, ona kızmayın lütfen.”

“Benim zamanında küçük kızların hiç böyle adetleri yoktu,” dedi Josephine Hala kaşlarını çatarak. “O an ne hissettim biliyor musun sen?”

“Bilmiyorum ama hayal edebiliyorum. Çok korkmuş olmalısınız. Fakat azıcık hayal gücünüz varsa siz de kendinizi bizim yerimize koyun lütfen. Eğlence için boş sandığımız bir yatağa atladık ve ödümüz koptu. Üstelik küçük yetim bir kız, çok heveslendiği halde hayatında ilk kez misafir odasında yatma şansını kaybetti.”

Bu samimi açıklama yaşlı hanımın yüzündeki öfkeyi silip götürmüştü. “Lütfen gelip bana biraz kendinden söz et,” dedi yumuşayarak.

“Çok isterdim ancak şimdi acilen Marilla’nın yanına dönmem gerek. Ama önce lütfen Diana’yı affedeceğinize ve Avonlea’dan hemen ayrılmayacağınıza söz verin bana.”

Yaşlı hanım bir kahkaha attı. “Sık sık beni ziyarete gelmeye söz verirsen olur,” dedi.

O günden sonra Josephine Hala ile Anne çok iyi dost oldular ve buna herkes pek şaşıtı.

Anne ise o akşam, “Ah Marilla, dünyada sandığımdan daha fazla kafa dengi iyi ruh olması harika bir şey,” dedi.

HAYAL GÜCÜNÜN OYUNU

Sonunda Avonlea'ye tüm görkemiyle yaz geldi. Önce mayıs çiçekleri, ardından menekşeler açtı. Bir haziran akşamı Anne penceresinin önünde yeniden Karlar Kraliçesi elbisesine bürünen kiraz ağacına bakarak ders çalışırken, Marilla elinde yeni ütülenmiş okul önlükleriyle gelip, içini çekerek oturdu. Sabah tutan baş ağrısı yeni geçmişti.

“Dinleneyim diye işlerimi yaptığın için teşekkür ederim,” dedi. “Mendiller yerine yakaları kolalasan ve tartı yakmak yerine ısıtsan daha iyi olurdu tabii ama herkesin bir tarzı var.”

Başı ağrıdığında Marilla hep daha iğneleyici konuşurdu.

“Çok özür dilerim,” dedi Anne. “Yine hayallere daldığım için öyle oldu. Aslında bu önemli

günde her zamankinden de daha iyi olmak istemiştim. Geçen yıl bugün ne olduğunu hatırlıyormusun Marilla?”

“Hayır, ne olmuş?”

“Ah Marilla bugün benim Yeşil Çatı’ya ilk geldiğim gün! Hayatımın dönüm noktası! Burada en mutlu yılımı geçirdim ben. Peki sen? Beni alıkoyduğuna pişman mısın?”

Marilla Anne’in gelişinden önceki sıkıcı hayatını hatırlamak bile istemiyordu ve hayatından çok memnundu ama bunu söylemek yerine “Hayır, pişman değilim,” demekle yetindi.

GİDENLER VE GELENLER

“Şu işe bak, yaşam gerçekten de Bayan Rachel’in dediği gibi merhabalardan ve elvedalardan ibaretmiş!” diye içini çekti Anne ders kitaplarını masaya koyarak.

Okul tatile girmiş, eski öğretmenleri herkesi ağlatan etkileyici bir veda konuşması yaparak ayrıldığını duyurmuştu. “Beni Gil... o sevimsiz çocuğun yanına oturtmasına ve adımı sonuna E harfi koymadan yazmasına rağmen, öğretmen gidiyor diye ağlamaktan gözlerim şişti,” dedi Anne. “Emekliye ayrılan eski din görevlisinin yerine atanan Bay Allan ile eşi de bugün gelmiş. Onları bir gün çaya davet edip tanışsak nasıl olur?”

Bu fikir Marilla'nın da hoşuna gitti. Ev baştan aşağı temizlendi, ikram edilecek yiyecekler hazırlandı. O gün Bay ve Bayan Allan, Anne'in çiçeklerle süslediği sofrayı çok beğendiler. Davetten son anda haberi olan Matthew takım elbisesini ve beyaz gömleğini giyip rahiple sohbet etti. Kekler ve çörekler yendikten sonra sıra Anne'in büyük bir heyecanla hazırladığı kremalı pastaya geldi. Eğer Anne kekin içine vanilya yerine yanlılıkla ağır kesici şurup koymamış olsa her şey mükemmel olacaktı ama bu kızcağızın suçu değildi. Marilla şurup şişesi çatlayınca içindekini boş bir vanilya şişesine boşaltmıştı!

Fakat bu aksilik, çok üzülen kızı sevecenlikle avutan iyi kalpli Bayan Allan ile Anne'in iki iyi dost olmasına yaradı. Hatta birkaç hafta sonra rahibin eşi de Anne'i evine çaya davet etti.

YENİ ÖĞRETMEN

Anne, arkadaşlarıyla oynadığı saçma bir meydan okuma oyununda dengesini kaybedip bileğini kırdı. Tam altı hafta yattı ve okula ancak ekimde başlayabildi. Diana'yla tekrar yan yana oturup sınıf curcunasına karışmak çok eğleneliydi. Genç öğretmenleri Bayan Stacey (Steysi) de hem mükemmel bir eğitimci hem de çok iyi bir insandı. Öğrencilerini çok seviyor, onlara yeteneklerini geliştirmeleri için fırsat veriyordu. Anne öğretmenin yönlendirmesiyle bir çiçek gibi açıyor ve okulda yaptıklarını her akşam, kendisini hayranlıkla dinleyen Matthew'a ve sürekli sorgulayan Marilla'ya bir bir anlatıyordu.

“Bayan Stacy bize şiirler ezberletiyor. Bazı dizeler insanın tüylerini diken diken ediyor. Doğa

bilimleri derslerini açık havada yapıyoruz. Hem bir sürü şey öğreniyor hem de çok eğleniyoruz. Sonra kompozisyonlar yazıyoruz. En güzellerini de ben yazıyorum.”

“Kibirlenme,” dedi Marilla. “Bırak da öğretmeninin övsün seni!”

“Zaten o söyledi bunu. Ayrıca geometri dersinde öyle kötüyüm ki, kibirlenecek bir halim yok. Bu arada unutmadan, konser salonunda bir yılbaşı etkinliği planlıyoruz. Koro şarkılar söyleyecek, Diana solo yapacak. Ben iki şiir okuyacağım ve tiyatrodaki repliklerim var. Hatta bir yerde acıyla inliyorum ki sanatsal şekilde inlemek gerçekten kolay değil. Kraliçe perinin nedimesi olacağım ama bot giyen peri nedimesi olamayacağı için Jane bana ince terliklerini ödünç verecek. Ah umarım başarılı olurum, siz de benimle gurur duymak istemez misiniz?”

“Benim tek istediğim kendin gibi olman,” dedi Marilla. “Aklını periler ve inlemeler yerine derslerine vermeni tercih ederdim.”

“Şey ben, harika bir etkinlik olacağına ve senin de görevini en iyi şekilde yapacağına eminim,” dedi Matthew.

YENİ YIL HEDİYESİ

Kızlar prova için sık sık Yeşil Çatı'ya gelmeye başladılar. Anne'i ilk kez arkadaşlarıyla birlikte gören Matthew kızda bir farklılık sezdi. Anne herkesten daha büyük ve parlak gözlere, daha narin hatlara sahipti evet ama fark bu değildi. Bir süre kafa yorduktan sonra ne olduğunu buldu: Anne dümdüz ve koyu renkli elbiseler giyiyordu. Matthew ona Yılbaşı hediyesi olarak yeni bir elbise almaya karar verdi. Fakat çekingen bir adam için bu hiç de kolay değildi. O da konuyu bir bilene danışmaya karar verdi: Bayan Rachel. Kadıncağz bu fikre o kadar sevindi ki hemen işe koyulup Anne'in tam istediği gibi kabarık kollu ve fırfırlı bir elbise dikti.

Noel günü Anne hediyesini alınca gözlerine inanamadı. Sevinçten hüngür hüngür ağlayarak Matthew'a sarıldı.

Marilla ise, "Bir bu eksikti," dedi tatlı sert bir tonla. "Tamamen israf! O gülünç kabarıklıklara harcanan kumaştan iki elbise daha çıkar. Kollar yıldan yıla şişe şişe sonunda top gibi olur da giyenler kapılardan yan yan geçmek zorunda kalırlarsa hiç şaşmam."

Ertesi sabah Diana elinde Josephine Hala'nın gönderdiği hediyeyle gelip, paketten bir çift şık terlik çıkınca Anne bunun artık kesinlikle bir rüya olduğundan şüphe etmeye başladı. Yeni elbisesi ve kendi terlikleriyle sahneye çıktığı etkinlikte öyle güzel rol yaptı ki izleyenler göz yaşlarını tutamadılar.

Hayatlarında ilk kez bir etkinliğe giden Marilla ile Matthew ise gururla küçük Anne'lerinin ne kadar başarılı ne kadar akıllı bir kız olduğunu konuştular uzun uzun.

ANNE BİR YAŞ DAHA BÜYÜYOR

Bir kış daha geçmiş, yeniden ilkbahar gelmişti. Anne ile Diana, Huşlu Patika'dan okula gidiyorlardı.

“Düşünsene Di, artık on üç yaşındayız!” dedi Anne. “Kimsenin kullandığım sözcüklere gülemeyeceği yıllar yaklaştığı için çok mutluyum.” Ben büyüyünce din görevlisinin eşi Bayan Allan'a benzemek istiyorum. Her bakımdan mükemmel olmasına rağmen çok alçakgönüllü. Aa, tavşana bak! Orman kompozisyonumda ondan da bahsedeyim.”

“Hayal gücün çok geniş olduğu için şanslısın,” dedi Diana. “Bende h'si bile yok. Kompozisyon neyse de hikâye ödevini nasıl yazacağımı kara kara düşünüyorum.”

Bu söz üzerine Anne'in aklına bir hikâye kulübü kurma fikri geldi. Kulüp yalnızca hayal gücünü geliştirmek isteyen kızlara açıktı. Ruby erkeklerin de kabul edilmesini teklif etmiş ama Anne, Gilbert'in da gelmek isteyeceğini düşünerek şiddetle reddetmişti.

“Öyle eğlenceli ki Marilla,” dedi Anne birkaç hafta sonra heyecanla. “Her hafta bir hikâyeye yazıp yüksek sesle okuyoruz. Konuları seçme ve fikir verme işi bana ait. Zaten kafamda milyonlarcası olduğundan bu bana çok kolay geliyor.”

“Hikâyeye uydurayım derken derslere de zaman kalıyordur umarım,” dedi Marilla.

“Tabii ki kalıyor... En güzel hikâyelerimizi Josephine Hala'ya da gönderdik. Çok eğlenip güldüğünü yazdı. Aslında hepsi de aşırı acıktı ama insanları neşelendirmek de iyi bir şey öyle değil mi? Hayatta çoğu kez öyle olmasa da hikâyelerimizde hep iyiler kazanıyor, kötüler akıllanıyor. Bakarsın biz de dünyanın daha iyi bir yer olmasına katkıda bulunuruz böylece. Bayan Allan bunun hayattaki en önemli hedefimiz olması gerektiğini söylüyor. Sence büyü-

yünce ben de ona benzeyebilir miyim? Umut var mı, ne dersin?”

“Pek yok gibi,” dedi Marilla her zamanki alaycılığıyla. “Onun küçükken senin kadar hayalci ve unutkan bir kız olduğunu sanmam.”

“Öyle deme,” dedi Anne ciddiyetle. “Küçüklüğünde acayip afacan olduğunu bana kendisi anlattı. Bu bana cesaret verdi. Büyüklerin küçüklüklerindeki yaramazlıklarını itiraf etmesi bunları yapan bütün çocuklara cesaret verir, ben öyle hissediyorum...”

“Bense artık şu bulaşıkları yıkama zamanının geldiğini hissediyorum,” dedi Marila. “Önce çalışıp sonra konuşmayı öğrendiğin gün çok sevineceğim.”

HÜSRANLA SONUÇLANAN BİR GİRİŞİM

Bir nisan akşamı Marilla, “evde sıcacık bir ateş ve kurulu bir sofraya bulmak ne güzel şey,” diye düşünerek yardım derneği toplantısından dönüyordu fakat eve girdiğinde ocağı sönmüş, masayı bomboş buldu. “Ha geldi ha geliyor,” diyerek yemeği hazırladı ama kız bulaşıkları yıkanırken bile dönmeyince bayağı sinirlendi. Söylene söylene, masasındaki mumu almak için Anne’in odasına çıktı ki ne görsün? Anne yorganını başına kadar çekmiş yatağında yatmıyor mu?

“Eyvah! Hasta mısınız?” diye sordu hemen.

“Hayır,” dedi boğuk bir ses. “Artık her şey bitti. Bir daha insan içine çıkamayacağım. Sen de bana bakma Marilla.”

“Çabuk kalk da ne olduğunu anlat!”

Anne kalktı ve Marilla ağzı açık bakakaldı. Kızın saçları yemyeşil... Yok, yeşil olsa yine iyi... üstlerde kalan gerçek renginden aşağı doğru tutam tutam koyulaşan yeşilimsi bir çamur rengiydi! Gerçekten de çok acayip görünüyordu.

“Anne Shirley! Ne yaptın saçlarına?”

“O adam bana saçlarımın simsiyah olacağını ve rengin asla açılmayacağını söylemişti,” dedi kız hıçkırarak.

“Hangi adam?”

“Seyyar satıcı. Kapıya geldi. Saç boyasında indirim yapınca çok iyi biri olduğunu düşünüp ona inandım. Bayan Allan kanıt olmadıkça insanları yalan söylemekle suçlayamayız demişti... Fakat kanıtlar sonradan ortaya çıkınca iş işten geçmiş oluyor. Çok pişmanım.”

“Umarım bundan bir ders çıkarırsın,” dedi Marilla ve önce saçı yıkayıp renk açılıyor mu diye baktı. Fakat satıcı bu konuda kesinlikle yalan söylememiştir. Anne okula gitmeyip bir hafta her gün saçını yıkadıysa da renk bir ton bile açılmadı ve çareyi saçları kırmızılarının

bittiği yerden kısacık kesmekte buldular. Bu, okulda büyük olay yarattı ama Anne, “Gür kırmızı saçlarımın kıymetini bilemedim, bunun da elbet bir cezası olacak,” diye düşünerek Josie’nin alaylarına bile sabırla katlandı.

ZAMBAKLI KIZA NE OLDU?

“**T**abii ki Zambaklı Kız sen olmalısın Anne,” dedi Diana, “Başka kimse orada kıpırdamadan yatmaya cesaret edemez ki.”

Kışın derste inceledikleri İngiliz şairlerden birinden çok etkilenmişlerdi. Bir şiirde hayata veda eden genç bir kız, elinde zambağıyla kayığa yerleştiriliyordu.

Tatillerini daha çok göl kıyısında, Diana’nın babasının küçük sandalına binip gezerek geçiren kızlar, o gün de şiirdeki kızın hüznünlü sahnesini canlandırmaya karar vermişlerdi. Kızlar sandalı hızla itti ve akıntıyla sürükleneceği kıyıya koştu.

Gözleri kapalı suda yavaşça kayan Anne, ilk birkaç dakika ilhamın ve duygunun doruğuna

ulaştığını hissetti. Sonra o duygusallık bir anda kayboldu. Tekne su alıyordu!

“O an çok korktum,” diye anlatacaktı ertesi gün Bayan Allan’a. “Çıglık attım ama duyan olmadı. Tek kurtuluş çarem köprünün ayağındaki kütüklerden birine tutunmaktı. Neyse ki sandal çok geçmeden oraya sürüklendi de hemen kütüğü yakaladım. Sonra da kızlar bir an önce olanları fark edip yardım getirsinler diye dua etmeye başladım.”

Gerçekten de Anne az sonra ağlayarak eve koşan arkadaşlarını görecekti. Onlara seslendi ama duymadılar. Kıyıda beklerken sandal gözlerinin önünde batmış, Anne’in de sandalla birlikte sulara gömüldüğünü sanan kızlar korkuyla Bay Barry’yi çağırmaya gitmişlerdi. Anne’in ise gücü hızla tükeniyordu.

Tam o sırada, “Anne Shirley, oraya nasıl çıktın?” diyen bir ses duydu. Gilbert’tı bu! Balıkçı kayığıyla oradan geçiyor olması bir mucizeydi! Anne mecburen Gilbert’in uzattığı eli tutup kayığa bindi binmesine ama yüzüne bile bakmadan, buz gibi bir sesle “Beni kıyıya çıkarır

mısın?” dedi. Kıyıya yanaşır yanaşmaz da hızla karaya atladı.

Fakat Gilbert da arkasından gelmiş, kolunu tutmuştu. “Anne,” dedi Gilbert aceleyle. “Artık arkadaş olmaya ne dersin? O gün saçınla dalga geçtiğim için çok üzgünüm. Seni üzmemek istemiştim, sadece şaka yapmıştım. Ayrıca üzerinden yıllar geçti ve saçların bence muhteşem.”

Anne duraksadı. Gilbert’ın ela gözlerindeki çekingen ama samimi bakış içindeki buzları eritir gibi oldu, kalbi bir an güm güm attı ama iki yıl önceki sahne gözünün önünde canlanınca öfkesi geri geldi.

“Hayır, seninle asla arkadaş olmam!” dedi sertçe ve dönüp gitti.

“Peki o zaman,” diye bağırdı Gilbert arkasından, “ben de bir daha sormam!”

Anne geri dönmedi ama içinde keşke farklı cevap verseydim diye düşünmesine neden olan tuhaf bir pişmanlık hissi belirmediğini fark etti.

ANNE'İN YAŞAMINDA YENİ BİR DÖNEM BAŞLIYOR

Josephine Hala, eylül ayında Diana ile Anne'i Büyük Fuar'a davet etti. Marilla bu kez karşı çıkmadı hatta ona çok güzel mavi bir palto diktirdi. Matthew de şık bir şapka aldı. İki arkadaş kendilerini genç kızlar gibi hissederek yola koyuldular. Hala, gösterişli mobilyalarla döşeli bir konakta yaşıyordu. Bu ev, kalabalık fuar, bir gece gittikleri konser ve geniş caddeli kent Avonlea'den öyle farklıydı ki! Sonuç olarak gezi muhteşem geçti ama Anne evini çok özledi. Geri döndüğü gece, "Ah, eve gelip sizleri görmek öyle güzel ki!" dedi neşeyle. "Tek tek her şeyi, hatta saati bile öpebilirim!"

Kasım ayıyla birlikte kış geldi. Bir akşamüstü, gözleri çok yorulan Marilla örgüsünü bırakıp arkasına yaslandı, halının üzerine uzanmış kitap okuyan Anne'e şefkatle baktı. Şımartırım korkusuyla sözcüklere dökemese de bu kızı çok seviyordu.

"Anne, bugün öğretmenin buraya geldi," dedi. "Seninle konuşmamız gereken bir konu var."

"Ah, neden geldiğini tahmin edebiliyorum!" dedi Anne bir anda kıpkırmızı kesilerek. "Dün Kanada Tarihi dersinde Bayan Stacey'ye çok mahcup oldum. Sana söyleyecektim aslında... öyle utanıyorum ki! Derste *Ben Hur* okurken yakalandım. Öyle bakma ne olur! Tam araba yarışları kısmına gelmiştim. O kadar heyecanlıydı ki bırakamadım. Bir de ne göreyim? Öğretmenimiz yanıma gelmiş ayıplayarak bana bakıyor. 'Tarih kitabı okuyor gibi yapıp beni kandırmayı sana hiç yakıştıramadım,' dedi."

"Öğretmenin bundan hiç bahsetmemiştii," dedi Marilla. "Tamamen başka..."

"O zaman Ruby'den aldığım kitapla ilgili olmalı. Öğretmenimiz öyle saçma kitapların vakit kaybından başka bir şey olmadığını ve..."

“İyisi mi ben işe kalkayım. Çünkü anlatma-
ma izin verecek gibi görünmüyorsun.”

“Ah Marilla, hayır, lütfen anlat! Biliyorum,
on dört yaşına geldim ama hâlâ çok konuşu-
yorum. Düzeltmeye çalışıyorum inan ama söy-
lemek istediğim öyle çok şey var ki, kendimi
tutamıyorum... sahi ne dedi öğretmenimiz?”

“Bayan Stacey çok parlak bir öğrenci oldu-
ğunu söyledi. Seni Queen’s Öğretmen Okulu
sınavı için hazırlık sınıfına kaydetmek istiyor-
muş. İznimizi almaya gelmiş. Söyle bakalım,
öğretmen olmak istiyor musun?”

İşte o an dünyalar Anne’in oldu. Yılın ba-
şından beri en büyük hayali öğretmen olmaktı
ama okul ücreti yüksek olduğundan bundan
hiç bahsetmemişti. Marilla ile Matthew ise bu
akıllı kıza en iyi eğitim olanaklarını sağlamaya
kararlıydılar.

“Biz her kızın kendi hayatını kazanmak için
gereken eğitimi alması gerektiğine inanıyoruz,”
dedi Marilla. “Giriş sınavını kazanırsan, seni
Öğretmen Okulu’na göndermeye hazırız.”

Anne’in içi içine sığmıyordu. Tek üzüldüğü,
ailesi izin vermediği için Diana’nın bu sınıfa

girememesiydi. Fakat artık hayatta bir amacı vardı ve ona ulaşmak için var gücüyle çalışacaktı. Sınıfta en büyük rakibi yine aynı kişiydi: Gilbert.

Gilbert artık Anne'e hiç bakmıyor, tek derdi sınıfın birincisi olmakmış gibi görünüyordu. Diğer kızlarla şakalaşırken o hiç yokmuş gibi davranması Anne'in içine oturuyordu. Sandal kazası gününde onu affetmişti ve o gün farklı bir cevap vermediğine pişmandı ama artık çok geçti işte. Bu sırrını Diana'ya bile anlatmıyor ve öyle iyi gizliyordu ki Gilbert de hiçbir şey sezmiyordu.

Nihayet dersler bitti. Bütün kitaplarını sandığa kilitleyen Anne, "Bugünden itibaren iki ay kapak açmayacağım," dedi. "Doyasıya eğlenip kitap okumak, hayal kurmak istiyorum Marilla. Küçük bir kız olarak geçireceğim son tatil bu olabilir!"

KÜÇÜK ANNE BÜYÜYOR

O yaz gerçekten de çok güzel geçti. Anne Diana'yla birlikte özgürce doğa içinde gezdi dolaştı, kürek çekti, böğürtlen topladı, hayal kurdu... hatta kendini eğlenceye öyle kaptırdı ki ne Marilla'nın baş ağrıların sıklığına ne de Matthew'un kalp sıkışmaları için doktora gittiğini fark etti. Eylül geldiğinde, gözleri parlayarak, yüzü neşeye ışıdayarak sandığın kili-dini açtı.

“Sizi çok özlemişim kitaplarım!” dedi. “Evet, seni bile geometri! Sabah akşam çalışam var! Ah Marilla, yarışa hazır bir koşucu gibi enerjik hissediyorum kendimi. Bir de şu kafa karışıklıklarım olmasa... Büyümek ne zormuş! İnsan tam bir soruya yanıt buluyor, hop bir yenisi

geliyor aklına. Fakat sizin gibi iyi insanların arasında başarılı bir şekilde büyüyebileceğime inanıyorum. Geçen yıl öğretmenimiz, bu yaştaki alışkanlıklarımızın ve ideallerimizin, yirmi yaşımızdaki karakterimizi belirleyeceğini söylemişti. O günden beri buna dikkat ediyorum. Ah yine de yirmi yaş öyle uzak görünüyor ki! Bu arada artık bana kabarık kollu ve fırfırlı elbiseler diktiğin için çok mutluyum. Aklım elbiseye takılmadığında kendimi çalışmaya daha çok verebiliyorum.”

“Bunu duyduğuma sevindim,” dedi Marilla ve bir kahkaha attı.

O yıl çok sıkı çalışarak geçti. Çocuklar giriş sınavını akıllarından çıkaramıyorlardı. Ya kazanamazlarsa? Anne kaygılıydı, rüyalarında sonuç listesinde kendi adını bulamıyor, ter içinde uyanıyordu. “Bu yıl olmazsa seneye tekrar denersin,” diyordu Marilla. “Gil... herkes kazanır da bir tek ben kalırsam çok üzülürüm ama,” diye ağlıyordu kız. Neyse ki yenilikçi ve açık fikirli bir öğretmen olan Bayan Stacey, öğrencilerine her yönden destek oluyor, özgüven aşılıyordu.

Bir gün Marilla Anne'le yan yana dururken, "İnanamıyorum, boyumu geçmişsin!" dedi. O minik sıksa çocuk hangi ara büyümüş de yerini on beş yaşında, ciddi bakışlı, başı dik bir genç kıza bırakmıştı? Bayan Rachel bile Anne ilk geldiği zaman söylediklerinde ne kadar yanıldığını itiraf ediyordu artık.

Anne hâlâ hayal kuruyor, düşüncelere dalıyor ama çok daha az konuşuyordu. O süslü sözcükleri bırakmış, kompozisyonlarını daha sade bir dille yazmaya başlamıştı. Durmadan aşk, gizem ve entrika üzerine yazmak saçma ve komik gelmeye başladığından hikâye kulübü kapanmıştı. Çocukken çok beğenilen şeylerin büyüdüğü önemi kaybetmesi şaşırtıcıydı!

SINAV SONUCU AÇIKLANIYOR

Haziran sonunda okul bitti. Son gün Diana'yla Anne öyle çok ağladılar ki mendillerinde tek bir kuru nokta kalmadı. Bayan Stacey gidecek, sınıf arkadaşları ayrılacak, bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı... Üstelik sınava çok az kalmıştı!

O hafta herkesin sinirleri yay gibi gerildi. Gilbert da Anne de birinci olmak istiyordu. Birçok kez karşılaştılar ama birbirlerini hiç tanımıyor-muş gibi davrandılar. Anne çocuğun yanından her seferinde başını biraz daha dikleştirerek geçse de o gün fırsatı varken barışmadığı için pişmanlığı giderek artıyordu.

Öğretmen, "Sakın son hafta ders çalışıp aklınızı karıştırmayın, bol bol yürüyüp erken yatın,"

demiş, çocuklar ise son kez tekrar yapmamak için kendilerini zor tutmuşlardı. Kâğıtlar dağıtılırken her seferinde bütün sınıf kalbinin sesini duyuyormuş gibi hissediyordu. Sonra “bak gör en yüksek notu sen alacaksın,” diyen Matthew aklına geliyor, sakinleşip soruları yanıtlıyordu.

Sonunda sınavlar bitti. Anne’in geometri dışındaki sınavları çok iyi geçti. Her gün heyecanla liste açıklanmış mı diye bekleyerek geçen üç haftanın sonunda bir akşam Diana elindeki gazeteyi sallayarak Yeşil Çatı’ya geldi.

“Anne, kazanmışsın!” diye bağırdı sevinçle. “İkiniz -Gilbert ve sen- birinciliği paylaşmışsınız! Bütün sınıf geçmiş sınavı! Josie sonuncu olmuş ama gör bak, birinci olmuş gibi hava atacak! Ah, Bayan Stacey ne kadar sevinecek!”

Anne gazeteyi kaptı. Adı iki yüz kişilik listenin en tepesindeydi! Kazanmıştı işte! Çok çalışmış ama buna değmişti!

Hemen tarlaya koştular. Haberi duyunca çapa yapmakta olan Matthew’un o iyilik dolu yüzü neşeyle aydınlandı, “Biliyordum zaten,” dedi.

Marilla bile bu kez duygularını saklamadı. “Zoru başardın Anne,” diyerek kıza sarıldı, “seninle gurur duyuyorum!” diye fısıldadı.

ETKİNLİK

Tatil günleri hızla akıp geçti. Yazın en önemli olayı, hastaneye bağış toplamak için Beyaz Kum Oteli'nde düzenlenen etkinlik oldu. Anne de bir şiir okuyacaktı. Çocukluğundan beri hayallerini süsleyen bembeyaz, fırfırlı elbisesiyle sırasını beklerken adı okununca öyle heyecanlandı ki bir an bayılacağını sandı, hatta sahneden koşarak kaçmayı bile düşündü. Fakat tam o sırada seyircilerin arasında Gilbert'ın gülümseyen yüzünü gördü ve kendine geldi. Çıkıp şiirini kendinden emin, duygu dolu bir sesle okudu ve öyle çok beğenilip alkışlandı ki ikinci kez sahneye çağrıldı.

Akşam Jane ve Diana'yla eve dönerken yanakları hale alev alevdi. Jane, otelde elmas mücevherler takıp takıştırmış hanımlar görüp çok özenmiş, büyüyünce zengin olmayı ne kadar çok istediğinden bahsedip duruyordu.

Sonunda Anne dayanamayıp, “Ama biz zaten çok zenginiz Jane,” dedi. “On altı yaşındayız, mutluyuz, hayal gücümüz geniş... Ay ışığının gümüş yaldızına boyanmış şu deniz manzarasına bir bakın! Dünyanın bütün mücevherlerini ve milyonlarını, şu anda burada olmaya değişmem. Yeşil Çatılı Ev'in Anne'i olduğuma çok memnunum ve Matthew'nun sevgiyle aldığı şu boncuk kolye, benim için bütün elmaslardan daha değerli!”

YENİ OKUL

Queen's Öğretmen Okulu kent merkezinin biraz dışındaydı. Josephine Hala'nın evi oraya uzak olduğundan Anne yurttta kalacaktı. Ayrılık günü yaklaştıkça giderek daha çok hüzünlenen Marilla, yeni dikilen elbiselerinden birini deneyen genç kızı seyrederken gözyaşlarını tutamadı. "Buraya ilk geldiğin gün aklımdan çıkmıyor," dedi. "Bütün o tuhaf tavırlarına rağmen küçüklüğünü çok özlüyorum. Karşımda duran bu ince uzun, zarif kızın Avonlea'den uçup gideceğini düşündükçe kendimi öyle yalnız hissediyorum ki!"

Anne Marilla'nın kucağına oturup, kırıksık yüzünü ellerinin arasına alarak, "Ama ben hep sizin küçük Anne'iniz olarak kalacağım," diye

fısıldadı. “Her cuma trene binip yanınıza geleceğim için de ayrılıyorz diye üzülmene hiç gerek yok.” Marilla o andaki duygularını sözcüklere dökkebilmeyi çok isterdi ama yapamıyordu işte... Kıza sarılıp göğsüne bastırabildi ancak. Gözleri nemlenen Matthew ise dışarı kaçtı. “Bu akıllı ve sevgi dolu kız bize bir armağan,” diye düşündü.

Okulda ilk günler zor geçti. İki yıllık dersleri bir yılda bitirip birinci derece öğretmen sertifikası almaya yalnızca Anne ile Gilbert cesaret edebilmişti. Diğer arkadaşları ikinci derece sertifikayla yetineceklerdi. Yeni sınıfında Gilbert dışında kimseyi tanımıyordu Anne. Onu tanıması da pek bir işe yaramıyordu çünkü hâlâ hiç konuşmuyorlardı. Derslerden sonra Ruby’yi, Jane’i, Charlie’yi, hatta sivri dilli Josie’yi görerek biraz olsun neşeleniyor, akşamları yurt odasında çok yalnızlık çekiyordu. Neyse ki cuma çabuk geldi ve hafta sonu yuva özlemini gidermek, yeni düzene çabuk alışmasını sağladı.

Artık iki yeni hedefi vardı: Yıl sonunda birinci olup altın madalyayı almak ve okulda yalnız-

ca bir öğrenciye verilecek olan bursu kazanıp Redmond Üniversitesi'ne gidebilmek! Tabii bunun için çok çalışarak rakiplerini geçmesi gerekiyordu ve tahmin edebileceğiniz gibi en güçlü rakibi Gilbert'tan başkası değildi.

Ders yılı sıkı çalışmayla geçti. İkinci dönem hafta sonları eve gidişler seyrekleşti, öğrenciler kitaplarından ve ödevlerinden başlarını kaldıramadılar. Arada eğlenceye de zaman ayırıyorlardı tabii. Anne boş zamanlarının çoğunu Josephine Hala'nın yanında geçiriyordu. "Bu kız herkesten çok farklı," diyordu o güne kadar kimseden bu kadar hoşlanmamış olan yaşlı kadın. "O birbirinin aynı genç kızlar insanı sıkıyor ama her rengi ayrı parlayan bir gökkuşağına benzeyen Anne her geçen gün kendini daha da geliştiriyor!"

Derken kimse nasıl olduğunu anlayamadan ilkbahar geliverdi, son sınavlar başladı ve herkesi büyük bir heyecan sardı.

SONUÇLAR AÇIKLANIYOR

“**N**asıl olsa ikisinden birini kazanacaksın,” dedi Jane, sonuçların açıklanacağı sabah.

“Burstan hiç ümidim yok,” diye mırıldandı Anne. “Onu Emily’nin kazanacağından herkes emin.”

Fakat içten içe madalyayı almayı umuyordu. Tam Matthew ile Marilla’nın ne kadar gurur duyacaklarını hayal ederken, arkadaşlarının Gilbert’i omuzlarına almış, “Yaşa! Şampiyon!” diye bağırarak geldiğini gördüler.

Olamaz! Madalyayı Gilbert almıştı demek! Anne ta içinde derin bir düş kırıklığı duydu. Matthew çok üzülecekti...

Derken yeni bağırışlar yükseldi. “Burs Anne Shirley’in! Yaşa! Yaşa! Yaşa!”

“Anne! Sen kazanmışsın!” diye ılık attı Jane nefesi kesilerek. Sonra Anne’in çevresi onu kutlayan, sarılan, öpen kızlarla doldu.

Diploma töreninde Marilla ile Mathhew, birinci seçilen kompozisyonunu sahnede ışıl ışıl gözler, pembe yanaklarla okuyan, herkesin parmakla gösterip “Bakın, bursu kazanan kız!” diye fısıldadığı Anne’den gözlerini alamadılar.

“Artık onu alıkoyduğumuza memnunsun, değil mi Marilla?” diye fısıldadı Matthew.

“Buna ilk kez şimdi memnun olmuyorum,” dedi Marilla bozularak. “Sen de eski defterleri amasan olmaz.”

Anne o akşam nisandan beri ayrı kaldığı Avonlea’ye geri döndü. Yıl boyu süren reka-betten, hırsla çalışmaktan çok yorulmuştu ama sonunda Diana’ya, evine, odasına kavuşmuştu ya, ondan mutlusu yoktu.

“Harika bir iř çıkardın!” dedi Diana. “Bursu kazandığına göre öğretmenlik yapmayacaksın herhalde?”

“Hayır. Eylülde niversiteye başlayacağım!” diye yanıtladı Anne. “Jane ile Ruby ğretmen olacak...”

“...ve tabii Gilbert da. Babasının onu gelecek yıl üniversiteye göndermeye gücü yetmez, çalışmak zorunda. Belki bizim okula öğretmen olur.”

Anne çok şaşırdı. Bundan hiç haberi yoktu. Gilbert’ın da üniversiteye başlayacağını sanıyordu. Ezeli rakibinin olmadığı bir ortamda nasıl çalışacaktı ki şimdi?

Anne, ertesi sabah kahvaltıda Matthew’nun çok solgun görüldüğünü fark etti. “Matthew nasıl Marilla?” diye sordu çıkar çıkmaz.

“Pek iyi değil,” dedi Marilla üzgün bir sesle. “Bu bahar tarlada çalışırken kalbi pek çok kez sıkıştı. Neyse ki sonunda güçlü kuvvetli bir yardımcı aldık, belki artık biraz dinlenir.”

Anne uzanıp Marilla’nın yüzünü elleri arasına aldı. “Sen de çok yorgun görünüyorsun,” dedi. “Çok fazla koşturuyorsun. Bana bir gün-cük izin ver, sonra bütün işleri ben yapacağım, sen oturup dinleneceksin.”

Marilla sevgiyle gülümsedi kızına. “Sorun çok koşturmak değil, başım,” dedi. “Gözlerimin arkası sürekli ağrıyor. Ne okuyabiliyorum ne de dikiş dikebiliyorum. Doktor gözlük tak diye tutturdu ama bir işe yaramıyor. Her neyse, beni

boşver şimdi. Bursu kazanman bizi çok mutlu etti. Bu yıl çok yoruldun, hadi çık gez biraz.”

Anne çıktı, Peri Köpüğü’nde, Söğütlü Havuz’da, Menekşe Vadisi’nde dolaştı ve o güzel günü yaşamı boyunca hiç unutmadı. Güneş batarken başı önde ağır ağır inekleri süren Matthew’ya rastladı.

“Ah Matthew, kendini bu kadar yormamalısın,” diye seslendi ona.

“Şey, sanırım elimde değil,” dedi Matthew. “Yaşlandığımı unutuyorum. Yaşam boyu hep çalıştım, son nefesime kadar da çalışacağım herhalde.”

“En başta istediğiniz gibi erkek olsaydım keşke,” dedi Anne özlemle. “Bunca yıl üzerindeki yükü alabilmiş olmayı çok isterdim.”

“Seni bir düzine erkek çocuğuna değişmem,” dedi Matthew. “Bursu bir erkek kazanmadı, değil mi? Bir kız kazandı! Benim kızım! Gurur duyduğum kızım!”

Avluya girerken o utangaç gülümsemesiyle gülümsedi. Anne bu gülümsemeyi ve o son geceyi hep hatırlayacaktı.

YAŞAMIN DÖNEMEÇLERİ

“**M**atthew... Neyin var? Ne oldu?”

Anne bir kucak dolusu fulyayla koridora girdiğinde Marilla'nın kaygılı sesini duydu. Matthew'un sapsarı bir yüzle sundurmaya dayandığını görünce hemen koştu ama düşmeden yakalayamadı. Haberi doktor çağırmaya giden yardımcıdan duyup gelen Bayan Rachel, adamcağızı kendine getirmek için sarsıp duran kızı nazikçe kenara itip Matthew'nun kalbini dinledi.

“Çok üzgünüm,” dedi acıyla, “sanırım artık onun için yapabileceğimiz bir şey yok.”

“Yani siz onun... onun...” diye kekeledi o korkunç sözcüğü ağzına alamayan Anne.

Biraz sonra gelen doktor, Matthew'un yaşama veda ettiğini açıkladı.

O günden itibaren Anne'in yaşamı bir dönemece girmişçesine yön değiştirdi. Kaybın tarifsiz acısı Marilla ile birbirlerine kenetlenmelerini sağladı. Marilla nihayet onu çok sevdiğini sözlere dök ebildi ve anne kız gibi yakınlaştılar.

"Hiç gösteremesem de ilk günden beri bana hep neşe verdiğini bilmelisin," dedi Marilla. "O öfkeli hallerin bile komikti."

"Saçlarımın giderek daha da kızıllaştığını söyleyen Josie'ye bile öfkelenmiyorum artık," diye güldü Anne.

"Josie, Ruby, Jane... hepsi öğretmen olacaklar değil mi?" diye sordu Marilla. "Ya Gilbert? Geçen pazar gördüm onu. Yakışıklı bir delikanlı olmuş. Onu görünce babasının gençliğini hatırladım. Çok iyi arkadaşlık, bizi birbirimize çok yakıştıırırlardı."

"Gerçekten mi Marilla? Peki niye sonra siz..."

"Sudan bir nedenle kavga ettik. Özür dileğinde onu affetmedim, o da bir daha sormadı. O

fırsatı kaçırdığıma sonradan çok pişman oldum ama iş işten geçmişti.”

Anne’in içi burkuldu. İnsanların içinde dışarıdan bakınca hiç tahmin edilemeyen ne sırlar gizliydi...

YENİ KARARLAR

Birkaç hafta sonra, göz doktoruna giden Marilla yüzü allak bullak döndü eve. Dikiş, okuma gibi göz yorucu işleri tamamen bırakmaz ve gözlük takmazsa kör olacağını söylemişti doktor. Bu durumda çiftliği tek başına idare edemeyeceğine göre Yeşil Çatı'yı satacak, borçları kapatacak, küçük bir eve taşınacaktı çaresiz.

O gece Anne penceresinin önünde içini ezen büyük bir ağırlıkla ağladı, ağladı... Eve döndüğü gece yine aynı yerde otururken içi nasıl mutlulukla dolu, yaşam nasıl da toz pembeydi oysa! Sanki o günden bu yana yıllar geçmişti... Düşündü düşündü. Sonunda tatlı bir gülümsemeyle uykuya daldı.

Sabah aşağı inip, “Yeşil Çatı'yı satmamalısın Marilla,” dedi kararlılıkla. “Burası bizim yu-

vamız. El ele verirsek her zorluğun üstesinden geliriz. Benim için yaptığın bunca fedakarlıktan sonra en zor anında seni yalnız bırakacak değilim. Üniversiteye gitmeyeceğim. Öğretmenlik yapacağım. Avonlea'deki okul Gilbert'la anlaşmış ama en yakın kasabadaki okula atla gidip gelebilirim. Gör bak ne kadar mutlu olacağız!”

Marilla gözyaşları içinde ne kadar karşı çıktıysa da kesin kararını çoktan vermiş olan Anne sözünden dönmedi. Haber hemen yayıldı ve Gilbert bunu duyar duymaz başka bir okula tayinini istedi. Böylece Anne, iki adım ötedeki eski okulunda öğretmenlik yapabilecekti.

Bir akşam Matthew'nun mezarını ziyarete giden Anne eve dönerken, batan güneşle renkten renge boyanan muhteşem Avonlea manzarasına bakıp “Ah koca yaşlı dünya!” diyerek içini çekti. “Her şeye rağmen öyle güzelsin ve üzerinde yaşamaktan öyle mutluyum ki!”

Ne garip... İnsan sevdiği birini kaybettikten sonra bir gün yeniden gülebildiğinde kaybedilen kişinin anısına saygısızlık ettiğini düşünüp pişmanlık duyuyordu önceleri. Fakat o kişi burada olsa bizim güldüğümüzü görmek istemez

miydi? Aramızdan ayrılanlar hep özleneceklerdi kuşkusuz. Yine de insan bir süre sonra doğanın iyileştirici gücüne kalbini açmalıydı. Yaşam tüm güzelliğiyle devam ediyordu çünkü.

Anne işte bunları düşünerek yürürken, bir ıslık sesi duydu. Karşıdan gelen uzun boylu delikanlı, kızı görünce sustu. Kasketinin altından belli belirsiz selam verip geçecekti ki, “Gilbert!” dedi Anne kıpkırmızı yanaklarla elini uzatarak. “Ben gidebileyim diye okuldan vazgeçmişsin. Çok nazıksın, çok teşekkür ederim.”

Gilbert uzatılan eli memnuniyetle sıktı.

“Peki eski hatamı affettirebildim mi bari?” diye sordu. “Artık dost olabilir miyiz?”

“Sandal kazası gününde affetmiştim aslında seni,” dedi Anne gülerek. “Şapşalca inatçılık ettim. O günden beri de pişmanım.”

“Gör bak, nasıl iyi dost olacağız. Bu bizim kaderimizde var,” dedi Gilbert ve konuşa konuşa eve yürüdüler.

Anne mutfığa girdiğinde, “Gilbert’la kapı önünde yarım saat sohbet edecek kadar yakın arkadaş olduğunuzu bilmiyordum,” dedi Marilla bıyık altından gülümseyerek.

“Öyle mi? Bana birkaç dakika gibi geldi,” dedi Anne gözleri ıslıl ıslıl.

O gece penceresinin önünde otururken içi yine umutla doluydu. Zor bir dönemeçten geçmiş, bir süre ilerisini net görememişti ama işte yine çiçekli bir yol uzanıyordu önünde. Belki yine dönemeçler çıkacaktı karşısına ama onları sevgiyle, azimle aşacak gücü kimse elinden alamayacaktı...

Yemyeşil Avonlea Kasabası'nın orta yaşlı sakinleri Marilla ve Matthew Cuthbert kardeşler, evlat edinmeye karar verir. Böylece yaşamlarına cıvıl cıvıl, hayalperest, biraz geveze ve meraklı ama çok özel bir çocuk girer. Anne Shirley adındaki bu kızıl saçlı kız, aslında yanlışlıkla gönderildiği yeni evini çok sevse de bazı sorunlarla karşılaşır. Üstelik o bitmez tükenmez merak duygusu, başına bazen türlü dertler de açan pek çok macera yaşamasına da neden olur. Acaba yeni ailesi ve Avonlea Kasabası, Anne'i kabullenip sevecek mi?

Tüm zorluklara rağmen yaşama sınıksız sarılan, hem kendisinin hem başkalarının hayatını güzelleştiren Anne Shirley'nin unutulmaz hikâyesi sizleri bekliyor.

